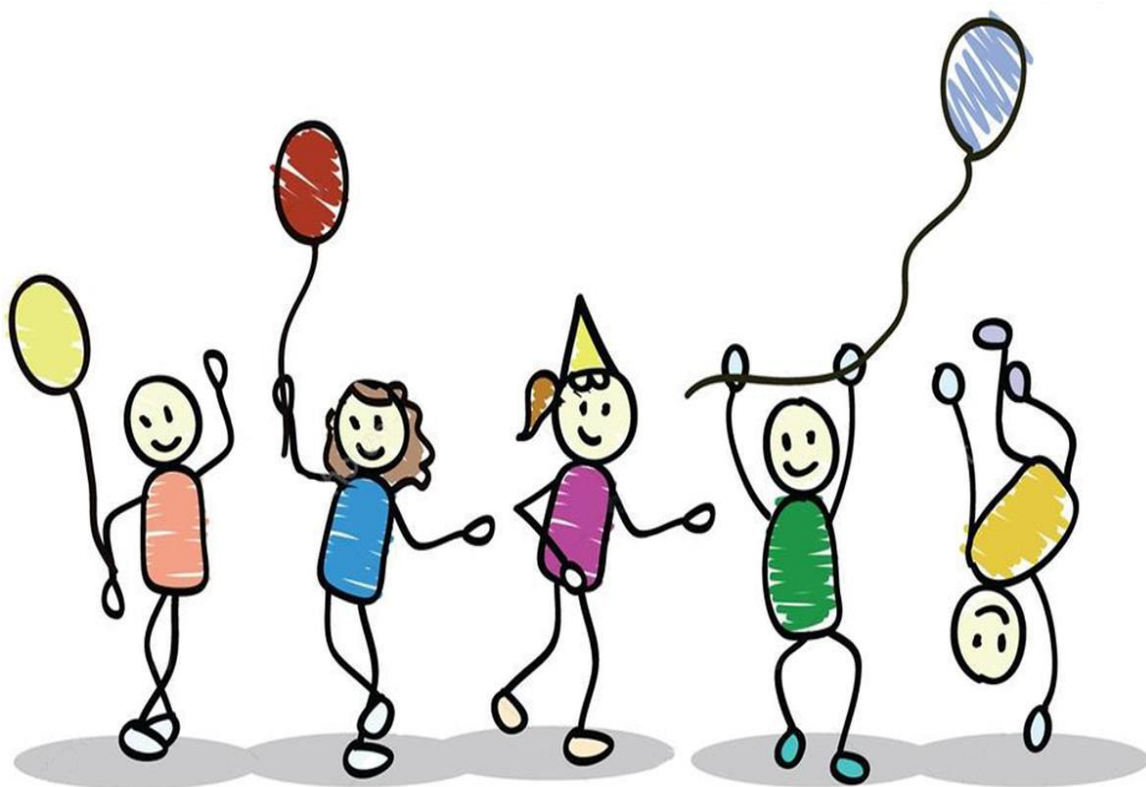

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Světohrátky

Motto:

PROSTOR PRO TVŮJ RŮST

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Základní údaje	5
2.2	Dlouhodobý plán školy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	8
3.2	Životospráva.....	10
3.3	Psychosociální podmínky	11
3.4	Organizace chodu.....	13
3.5	Řízení mateřské školy.....	13
3.6	Personální zajištění	14
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi.....	15
3.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci.....	15
3.9	Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.10	Systém podpory nadání a péče o nadané	17
4	Organizace vzdělávání.....	21
5	Charakteristika vzdělávacího programu	24
6	Vzdělávací obsah.....	27
6.1	Principy a metody vzdělávání	27
6.2	Třídní vzdělávací program.....	28
6.3	Uspořádání témat ŠVP	29
6.4	Integrované bloky	31
6.4.1	Kouzelný svět kolem nás	31
6.4.2	Kouzelný svět svátků, tradic a oslav.....	31
6.4.3	Kouzelný svět přírody.....	31
6.4.4	Kouzelný svět mého já	31
7	Dílčí projekty a programy.....	33
8	Systém evaluace.....	34
8.1	Kontrolní činnost vedení školy	38
9	Přílohy ŠVP	39
9.1	Vzdělávání dětí od 2 do 3 let v mateřské škole.....	39
9.2	Preventivní program ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.....	40
9.3	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	44
9.4	Bilingvní vzdělávání v mateřské škole metodou CLIL.....	50
10	Závěr.....	54

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: SVĚTOHRÁTKY

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTIVAČNÍ NÁZEV: PROSTOR PRO TVŮJ RŮST

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Slezská Ostrava, Komerční 22a, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Komerční 704/22a, Muglinov, Ostrava, 71200

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Michaela Špaňhelová

KONTAKT: 725 699 555

E-MAIL: mskomercni@seznam.cz,

WEB: www.mskomercni.cz

IČ: 72542713

IZO: 181027381

RED-IZO: 691002967

1. ODLOUČENÉ PRACOVISTĚ:

Adresa mateřské školy: Jaklovecká 1201/14, Slezská Ostrava, 710 00

Zástupce statutárního orgánu: Andrea Fialová Andódi

Telefonní spojení: 733 541 214

Email: ms-jaklovecka@seznam.cz

2. ODLOUČENÉ PRACOVISTĚ:

Adresa mateřské školy: Slívova 631/11, Slezská Ostrava 710 00

Vedoucí učitelka: Bc. Šárka Kohut

Telefonní spojení: 724 235 082

Email : ms-slivova@seznam.cz

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Michaela Špaňhelová ve spolupráci s týmem pedagogických pracovníků

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Úřad městského obvodu Slezská Ostrava

ADRESA ZŘIZOVATELE: Těšínská 138/35, 710 16 Ostrava - Slezská Ostrava

KONTAKTY:

Kontaktní centrum Magistrátu města Ostravy

Telefonní číslo: 800 990 980 (599 499 311)

Spojovatelka: 599444444

Adresa elektronické podatelny: posta@slezska.cz

ID datové schránky: 56zbpub

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2022

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: KOM/0526/2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2022

.....
ředitel školy

Mgr. Michaela Špaňhelová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: v klidové zóně

Druh provozu školy: Celodenní

Velikost školy: kapacita 147 dětí

Počet školních budov: 3 neprovázané

Venkovní areál školy: školní zahrada

OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

MŠ Komerční

Mateřská škola Komerční je školským zařízením, které bylo vybudováno v obvodu Slezské Ostravy v klidném prostředí okrajové části sídliště Muglinov. Mateřská škola byla postavena pro účely předškolního vzdělávání před cca třiceti lety.

Budova mateřské školy je 3 třídní a skládá se ze dvou podlaží.

Zahrada mateřské školy je mírně členitá, plná vzrostlých stromů, které zajišťují v horkých měsících potřebný stín a v ostatních měsících roku nádhernou barevnou kulisu. Zahrada poskytuje dětem dostatek možností nejen pro hry, ale i pro ekologickou výchovu, kterou mateřská škola průběžně zařazuje do vzdělávacího programu. Plány do budoucna počítají s rozvojem a rozšířením možností využití školní zahrady pro další aktivity dětí a jejím obohacením o přírodní hrací prvky a záhony.

Okolí mateřské školy je upravené a bezpečné. V bezprostřední blízkosti nevede žádná dopravní komunikace, která by ohrožovala děti, působila hluk a produkovala škodlivé emise. Před budovou mateřské školy je parkoviště s dostatečným počtem parkovacích míst.

Mateřská škola Jaklovecká

Mateřská škola se nachází v klidné části Slezské Ostravy, kde děti nejsou rušeny hlukem ani ruchem města. Poloha mateřské školy nedaleko centra města umožňuje kulturní i společenské vyžití a současně poskytuje dostatečný kontakt s přírodou.

Budova mateřské školy vilového typu zapadá do okolní výstavby, je třípodlažní, pouze první a druhé podlaží je využíváno pro vzdělávání dětí. Součástí školy je přilehlá zahrada, která je vybavena herními prvky k uspokojování pohybových i relaxačních potřeb dětí předškolního věku. Mateřská škola v současné době poskytuje dětem velmi klidné, estetické a bezpečné prostředí.

Mateřská škola Slívova

Mateřská škola je umístěna v jednopodlažní cihlové budově, která dříve sloužila jako bytové jednotky. Z této budovy byla dne 1. 3. 1963 zřízena jednotřídní mateřská škola s prostornou třídou, hernou i šatnou. Školu obklopuje rozsáhlá zahrada s dominantou vzrostlých stromů a další zelení. Její rozloha a členitost vedla k vybudování různých zákoutí s průlezkami, pískovištěm, dalšími prvky pro hry a dostatečné pohybové vyžití dětí.

Umístění mateřských škol nám umožňuje

- zaměřit se na úzkou spolupráci s rodiči
- podporovat v dětech základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti, vnímání uměleckých a kulturních podnětů ve městě Ostrava (pravidelná návštěva divadel, muzeí, výstav a jiných kulturních a vzdělávacích akcí)
- osvojit si elementární poznatky o městě, ve kterém žijeme, o své zemi, její historii i kultuře
- podporovat estetické vnímání
- podporovat pohybové aktivity a zdravý životní styl

2.2 Dlouhodobý plán školy

NAŠE VIZE A PLÁNY

Podpora rodiny

- uznávat a podporovat dominantní úlohu rodiny při výchově dítěte, nadále posilovat skutečné partnerství a spoluúčast rodičů ve vzdělávacím programu
- podporovat a vylepšovat typ školy rodinného charakteru, kam rodiče svěřují své děti s pocitem bezpečí a jistoty, na základě důvěry k pracovníkům školy

Podpora výchovy a vzdělávání

- připravovat vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a individuálními potřebami dětí
- poskytovat dětem věkově přiměřenou možnost využívat při učení informační technologie a rozvíjet tak dovednosti potřebné pro budoucí uplatnění v informační společnosti
- podporovat vzdělávání dětí nadaných a talentovaných
- vytvářet nové příležitosti pro rozvoj vědomostí, dovedností a schopností dětí v oblastech polytechniky, robotiky, logiky aj.
- vytvářet situace, v nichž děti aplikují to, co se naučily ve škole, v každodenním životě a v reálných situacích
- volit formy a metody vzdělávací nabídky tak, aby odpovídaly vývojovým předpokladům dětí, stanoveným vzdělávacím cílům, a vytvářely pozitivní třídní klima podporující učení
- nabízet dětem aktivity podporující objevování, experimentování, kladení otázek, tvořivost a autonomii a iniciativu každého z dětí

- sledovat vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňovat individuální potřeby dětí
- zaměřit se na sociální a osobnostní rozvoj dětí
- seznamovat děti se vzdělávacími cíli a vést je k vyhodnocování jejich dosahování

Podpora vlastenectví

- seznamovat děti s historií, kulturou a událostmi, které jsou důvodem státních svátků
- probudit v dětech zájem o historii našeho města, naší země

Podpora estetického vnímání

- podporovat tvořivost, představivost, fantazii a schopnost esteticky vyjádřit svoje prožitky
- vytvářet u dětí pozitivní vztah k umění - seznamovat děti s uměním a světem kultury prostřednictvím poslechu hudby, divadelních představení, návštěvami výstav, historických a kulturních objektů v našem regionu
- podporovat v dětech vědomí, že nečinnost není normální, vést děti k tomu, aby si v pozdějším věku dokázaly vyplnit čas účelně a smysluplně aktivitami, které jsou jim příjemné, které je uspokojují a napomáhají jejich rozvoji

Podpora zdravého vývoje

- vzhledem k tomu, že přibývá dětí se špatným držením těla, obézních dětí, dětí s nízkým zájmem o fyzické aktivity - i nadále bude prioritní zaměřovat se především na podporu těchto aktivit a vytváření pozitivního vztahu dětí k pohybu

Podpora partnerského přístupu k dětem

- akcentovat především sebedůvěru, sebejistotu a zdravé sebevědomí každého jedince při plnění přiměřených úkolů
- důvěra k otevřeným možnostem a schopnosti vnitřního posilování jedincem samým

FILOZOFIE ŠKOLY

Přejeme si, aby naše mateřská škola byla pro děti životním prostorem naplněným hodnotnými podněty a vstřícností. Aby pomáhala dětem objevovat jejich první velký svět, podporovala pohyb jako životní princip, láskyplné vztahy jako nezbytnost lidství, vzdělávání, jako celoživotní potřebu a dobrodružství. Veškeré naše úsilí směřuje k tomu, aby čas, který děti v MŠ stráví, byl časem, který v nich zanechá nerasmazatelné stopy do jejich životů.

„Hovoříme-li o bohatství potencialit dítěte, pak máme na mysli i takové kvality jeho osobnosti, jako je být šťasten, vnímat lásku a sympatii druhých a odpovídat jim vlastními projevy láskyplnosti a sympatie, vymanit se ze zúženého nahlížení na věci a pokoušet se o nahlédnutí širších a hlubších souvislostí, vyvinout úsilí ke kultivaci vlastního svérázu a být ušlechtilým způsobem sám sebou, přijmout výzvy otevřené budoucnosti a usilovat o vytyčené cíle, brát na sebe odpovědnost a dostat jí v konfrontaci s obtížemi.“

(Zdeněk Helus, Dítě v osobnostním pojetí)

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Kvalita podmínek významně ovlivňuje kvalitu vzdělávání. Koncepce MŠ směřuje k vytvoření takového prostředí, které poskytne dětem příležitosti k výběru a realizaci činností podle svých individuálních potřeb a pomůže jim rozvíjet se s ohledem na vlastní zájmy a možnosti.

PROSTORY MATEŘSKÉ ŠKOLY

- mateřská škola má takové prostorové upořádání, které z velké části vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí, podporuje hru dětí, ale zároveň zajišťuje bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne
- ve třech třídách mateřské školy (2 třídy na MŠ Jaklovecké a 1 třída na MŠ Komerční) se vzhledem k menším prostorům pro vzdělávání dětí může vzdělávat pouze 21 dětí - omezení vychází z vyhlášky 410/2005 Sb. O hygienických požadavcích na prostory
- mateřská škola aktivně vyhledává možnosti využití různých prostor školy k dalším vzdělávacím účelům - po rekonstrukci budovy MŠ Jaklovecké v roce 2021 vznikl v suterénu školy multifunkční prostor sloužící jako tělocvična nebo místo pro setkávání s rodiči a dětmi na akcích školy, případně jako prostor pro divadelní představení a jiné aktivity. Svoje místo našla v suterénu školy i nová infrasauna. Na MŠ Komerční se po zrušení provozu školní jídelny vytvořil prostor na vybudování řemeslné dílny, sborovny pro pedagogy, skladu didaktických pomůcek. Také na MŠ Komerční byla v minulých letech vybodovaná infrasauna.

Záměr:

- hledat možnosti, jak využít prostory školy co nejefektivněji, pro vytváření různých vzdělávacích a herních koutků pro děti

NÁBYTEK, VYBAVENÍ POMŮCKAMI, HRAČKAMI

- vybavení školy pomůckami a hračkami je průběžně obnovováno a doplňováno dle finančních možností školy, v poslední době o pomůcky z oblasti informačních technologií, robotiky a polytechniky, finanční gramotnosti aj.
- na nákup pomůcek je zřizovatelem stanovená částka z rozpočtu školy odpovídající násobku počtu dětí ve třídě a výše jednoho školného, další finanční prostředky na nákup pomůcek se snaží škola získávat z různých dotačních zdrojů
- mateřská škola se snaží o smysluplný nákup pomůcek, tak aby vhodně podpořily vzdělávání dětí, byly pro děti atraktivní, zajímavé, praktické a podněcovaly v nich chuť se vzdělávat
- ve třídách preferujeme otevřený nábytek, pomůcky jsou uloženy systematicky v policích a jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát
- v knihovnách školy je průběžně doplňována dětská i odborná literatura

Záměr:

- i nadále pokračovat v modernizaci a zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu nákupem vhodných pomůcek a hraček, a to převážně tam, kde jich je nedostatek
- průběžně doplňovat a modernizovat vybavení tříd o účelný nábytek
- modernizovat obložení radiátorů a parapety v MŠ Komerční

- pokračovat ve výměně poškozených a zastaralých podlahových krytin na všech pracovištích mateřské školy

ZAŘÍZENÍ PRO HYGIENU A ODPOČINEK

- každá ze tříd má vhodné podmínky pro hygienu a odpočinek
- sociální zařízení v umyvárnách a toaletách na všech pracovištích školy odpovídá funkčním i estetickým požadavkům (v roce 2022 prošly na MŠ Jaklovecké rekonstrukcí, přibyla navíc umývárna v suterénu školy v praktické blízkosti infrasauny a východu na školní zahradu)
- ve všech třídách je k odpočinku a relaxaci využívána herna - stohovatelné lehátka a dětské matrace na spaní včetně ložního prádla jsou hygienicky uskladňovány odděleně s ohledem na prostorové možnosti a v souladu s hygienickými předpisy

Záměr:

- výměna dlažby v umýárně na MŠ Komerční

VÝZDOBA ŠKOLY

- výzdoba v jednotlivých MŠ koresponduje s posláním mateřské školy, je estetická a kreativní
- v prostoru mateř. škol je dostatek ploch určených pro výzdobu a prezentaci dětských prací
- dětské práce jsou průběžně vystavovány a obměňovány v šatnách, prostorách chodby i ve třídách

Záměr:

- průběžně doplňovat výzdobu v prostorách mateřské školy, snažit se vytvořit estetické prostředí pro děti

ŠKOLNÍ ZAHRADA A HŘIŠTĚ

- u každé budovy mateřské školy se nachází oplocená školní zahrada – v roce 2021 proběhla rekonstrukce nevyhovujícího oplocení na MŠ komerční
- venkovní zahrady poskytují přirozený prostor, který slouží jak k realizaci enviromentálních aktivit, navazujících na vzdělávání, tak k naplnění potřeby pohybu, odpočinku a relaxace
- na školních zahradách se nachází systém bezpečných herních prvků splňujících dané normy
- vybavení školních zahrad je průběžně modernizováno, obměňováno, doplňováno dle finančních možností školy a opravováno v závislosti na životnosti jednotlivých prvků
- u školní zahrady MŠ Slívova je plánována úprava a rekonstrukce zahrady

Záměr:

- dle finančních možností uvažovat o modernizaci herních prvků na školních zahradách, ve spolupráci se zřizovatelem se zapojit do některých z dotačních programů.
- průběžně opravovat vybavení zahrad v závislosti na životnosti jednotlivých herních prvků

BEZPEČNOST A OCHRANA DĚTÍ

- vstup do budov mateřských škol je zabezpečen, vchodové dveře jsou bezpečnostně zajištěny proti vstupu cizích osob formou elektronického vrátného

3.2 Živospráva

Ve svém přístupu klademe velký důraz na důležitost životosprávy, zdravého způsobu života a jeho vlivu na celkový zdravotní stav člověka.

STRAVA

- dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava
- mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly
- strava do mateřské školy je dovážena školní jídelnou na základě smluvního vztahu
- děti do jídla násilně nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování
- děti jsou aktivně vedeny k samoobslužným činnostem během stravování
- děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin, učitelky v průběhu dne připomínají dětem důležitost pitného režimu

Záměr:

- předávat dětem poznatky z oblasti zdravé výživy a zdravého životního stylu
- minimalizovat konzumaci sladkostí v mateřské škole

ZDRAVÍ A DUŠEVNÍ HYGIENA

- podporujeme zdravý rozvoj dítěte, v celkovém přístupu se snažíme o naplnění všech fyzických, psychických, emocionálních a sociálních potřeb dětí
- děti vedeme k péči o vlastní zdraví a k uvědomění si hodnoty zdraví, a to přizpůsobeným denním režimem, stravováním, praktickými aktivitami vedoucí k péči o tělo a zdraví
- mateřská škola se nachází v oblasti postižené velkým znečištěním ovzduší, součástí vybavení školy zatím nejsou čističky ani pračky vzduchu

Záměr:

- vytvořit dětem zdravé prostředí, dovybavit školu o čističky vzduchu, které budou dětem poskytovat maximálně čisté prostředí zbavené prachu a škodlivin
- i nadále se zaměřovat se především na podporu pohybových aktivit, které jsou důležité pro zlepšení a udržení fyzické i psychické kondice
- rozvíjet a upevňovat duševní zdraví dětí s cílem je chránit a zvyšovat jejich odolnost vůči nejrozličnějším škodlivým vlivům

POBYT VENKU

- pobyt venku respektuje doporučenou délku
- s výjimkou výrazně nepříznivého počasí děti denně tráví alespoň část dopoledne venku, v teplejším období se přenáší ven i řízené činnosti a odpolední hry
- jelikož ve třídách není možné plně zajistit dostatek bezpečného pohybu, často přenášíme pohybové aktivity do přírody

Záměr:

- kombinovat pobyt na školní zahradě s vycházkami po okolí smysluplně tak, aby na školní zahradě docházelo k pravidelnému střídání dětí z jednotlivých tříd, předcházet tomu, aby na školní zahradě byly v jednom čase děti ze všech tříd MŠ
- snažit se více využívat zahradu k vzdělávacím účelům, využít altánu na školní zahradě

ODPOČINEK

- je respektována individuální potřeba aktivity a spánku
- odpočinek a spánek je součástí režimu dne, ale flexibilně vycházíme z konkrétních potřeb dětí a aktuální situace, dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program ve třídě

3.3 Psychosociální podmínky

Vlídné prostředí, ale i láskyplná důslednost je výchovně nesmírně důležitá do budoucího života dětí. Oporou je řád, na jehož tvorbě se s dětmi společně podílíme.

Za důležitou podmínku považujeme jednání a vzor všech dospělých, kteří se ve škole pohybují. Jednání vychází z úcty a respektu k dětem a jejich individualitě. Děti jsou brány ve všech projevech a ohledech vážně.

Dětem jdeme příkladem tak, aby spolu jednaly zdvořile, trpělivě a slušně. Vulgarismy jsou nepřipustné. Děti jsou také vedeny k samostatnému řešení konfliktů.

Adaptační proces dětí začíná již před zahájením školní docházky, kdy se rodiče s dětmi mohou seznámit s prostředím školy a pedagogickým personálem. V prvních dnech pobytu ve škole mohou mladší děti být společně s rodiči, aby jim pomohli vytvořit bezpečnou podporu v novém prostředí.

Mateřskou školu bereme a utváříme jako pozitivní prostor s dobrou vzájemnou komunikací a respektem všech zúčastněných:

- na vztahu učitelka – dítě preferujeme respektování potřeb dítěte, vytvoření jasných a smysluplných pravidel, vstřícnou a efektivní komunikaci, vytvoření prostoru pro aktivitu a iniciativu dětí, zapojování dětí do plánování a hodnocení činností a také humor,
- ve vztahu učitelka – učitelka preferujeme vzájemnou komunikaci, spolupráci, respektování názorů druhých, naslouchání, tvoření kompromisů,
- vzájemné vztahy dětí tvoříme společně danými pravidly chování třídy, tyto pravidla jsou důležitá pro to, aby se děti ve třídě cítily dobře a bezpečně a byla utvořena dobrá „parta“, nejdůležitějším úkolem je pro nás vést děti k prosociálnímu chování, tj. k empatii, přátelství, toleranci, dělení se, vzájemné pomoci, spolupráci a zodpovědnosti,
- spolupráci a komunikaci mateřské školy s rodinou považujeme za zásadní, upřímné a otevřené jednání z obou stran vede k tomu, aby se dítě vyvíjelo tím nejlepším způsobem

Záměr:

- vytvářet oboustranná pravidla ve spolupráci s rodinou
- formou samostudia či seminářů DVPP získat nové poznatky z oblasti prosociálního chování a dobré komunikace všech zúčastněných

PEDAGOGICKÝ PŘÍSTUP

- zohledňujeme potřeby dětí svěřené skupiny a zájem dětí o činnost
- nabízíme pestré a lákavé možnosti hry s pedagogickým podtextem, ponecháváme dostatečný prostor pro spontánní hry a učení

- přijímáme dětské projevy s porozuměním, odlišnosti dětí respektujeme
- ve třídě budujeme atmosféru důvěry, porozumění, sounáležitosti a psychického bezpečí
- podporou, motivací a pozitivním povzbuzením vedeme děti k sebepoznání, sebedůvěře a uvědomění si vlastní osobnosti
- do popředí zájmu stavíme hry s prvky spolupráce
- formou prožitkového učení vedeme děti k socializaci a spolupráci s kamarádem, kolektivem, společností, přírodou
- pro předškolní děti připravujeme program zaměřený na přípravu ke školní docházce, ve kterém jsou cíleně vytvářeny předpoklady celoživotního vzdělávání
- všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zvýhodňováno, ani znevýhodňováno, nejsou přítomny projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování
- děti mají možnost podílet se na tvorbě programu, jsou předem seznamovány s programem činností

Záměr:

- průběžně vyhodnocovat přístup všech zaměstnanců k dětem, nepřipustit žádné nesprávné chování vůči dětem

ŠKOLNÍ KLIMA

- snažíme se vytvářet klima, které tvoří příznivá atmosféra, estetické prostředí a zejména citlivý a vnímavý přístup dospělých k dětem
- v atmosféře rovnosti, důvěry, optimismu, porozumění a spolupráce se děti cítí bezpečně, příjemně, jsou aktivní a mají zájem o vzdělávací činnost
- mezilidské vztahy mezi zaměstnanci jsou taktéž založeny na vzájemné důvěře a porozumění, nechybí ochota, zdvořilost a vzájemná pomoc

Záměr:

- i nadále prohlubovat a posilovat kvalitu mezilidských vztahů, podporovat vzájemnou důvěru a porozumění

INDIVIDUÁLNÍ POTŘEBY DĚTÍ

- v rámci skupiny pozorujeme každé jednotlivé dítě, jeho individualitu, potřeby, talent, potíže, vycházíme z vyšetření v PPP, věnujeme se navrženým doporučením
- napomáháme adaptaci, pozorujeme osobní vlastnosti, zkušenosti, rozvoj a pokrok za určité období, o svých poznatcích vedeme pedagogické záznamy

Záměr:

- i nadále sledovat a průběžně vyhodnocovat změny v chování dětí, zjišťovat a odstraňovat příčiny, zajistit individuální přístup

PREVENCE ŠIKANY

- učitelé průběžně sledují a vyhodnocují patologické vztahy mezi dětmi, nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem
- v oblasti prevence sociálně patologických jevů se zaměřujeme na oblast šikany a vandalismu

Záměr:

- sebevzdělávat se v oblasti prevence šikany a jiných patologických jevů
- vyhledávat informace v odborné literatuře

PRAVIDLA SOUŽITÍ

- volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená s nutností dodržovat v mateřské škole určitý řád, třída je pro děti kamarádské společenství, děti jsou spoluúčastníky tvorby pravidel

Záměr:

- vytvářet na začátku každého školního roku pravidla společného soužití
- vést děti k respektování stanovených pravidel, učit je žít v kolektivu tak, aby se cítily šťastně a spokojeně

3.4 Organizace chodu

- denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí
- řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování
- jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí
- pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky
- časový režim je maximálně uvolněn tak, aby bylo možné co nejvíce vyhovět potřebám a zájmům dětí
- spojování tříd z organizačních důvodů volíme co nejšetrněji k dětem

3.5 Řízení mateřské školy

Aktivní přístup vedení mateřské školy v oblasti řízení pedagogických procesů je klíčový pro kvalitu vzdělávání, které poskytujeme. Dalším nutným předpokladem kvalitního pedagogického vedení školy je vlastní profesní rozvoj členů vedení školy, vytváření zdravého školního klimatu, zajištění a rozvoj kvalitního pedagogického sboru, ale i zajištění materiálních podmínek pro vzdělávání.

Vedení školy

- aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření
- aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, dětmi i vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů
- usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy
- usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání
- klade důraz na vlastní profesní rozvoj
- podněcuje pedagogický rozvoj školy v souladu s koncepcí rozvoje školy. Pravidelně vyhodnocuje stav ve všech důležitých oblastech pedagogických procesů (vzdělávání), ale i v oblasti řízení školy.

- má promyšlený a stabilizovaný Systém autoevaluace školy

Při řízení mateřské školy je důraz na všech třech základních činnostech:

- realizaci opatření a jejich řízení
- monitorování a vyhodnocování
- a následném přijímání opatření

Procesy řízení i vyhodnocování jsou prováděny efektivně tak, aby napomáhaly zkvalitňování vzdělávání každého dítěte. Vyhodnocována je i účinnost zavedených opatření ke zlepšení stavu. Při řízení vedení školy jsou respektovány všechny relevantní právní předpisy.

3.6 Personální zajištění

Pravomoci, povinnosti a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny pracovní náplní a jejich kompetencemi, které jsou podle potřeb doplňovány či obměňovány.

Všichni zaměstnanci

- spolupodílejí se na týmové spolupráci založené na vzájemné důvěře a toleranci

Záměr:

- prohlubovat vzájemnou spolupráci a vizi ke stálému zlepšování školy ve všech oblastech
- pracovat na základě společně vymezených pravidel, vést zaměstnance k týmové práci
- vytvářet atmosféru vzájemné důvěry a tolerance, ponechat zaměstnancům dostatek pravomocí, respektovat jejich názor, podporovat je a motivovat
- i nadále dbát na to, aby pedagogové i ostatní zaměstnanci jednali a pracovali profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami, aby byli pro děti vzorem, který chtějí napodobovat

Ředitelka vytváří podmínky pro vzdělávání a profesní růst. Každá iniciativa související se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu je vítána a maximálně podpořena.

Sebevzdělávání je realizováno různou formou na pracovišti x mimo pracoviště v souladu se stanovenými kritérii v Plánu osobního rozvoje zaměstnance, a to např. studiem k prohloubení kvalifikace účastí na školení a seminářích dle nabídky akreditovaných společností, ze které si učitelky vybírají semináře a školení dle svého výběru nebo jim jsou doporučeny na základě jejich profesní úrovně, výsledků hospitační činnosti či aktuálních potřeb školy. Podrobnější informace – Evaluační systém školy - Plán DVP - plán osobního rozvoje zaměstnance.

Učitelky pracují na základě vymezených pravidel vycházejících z vnitřních předpisů, společně sestavených dokumentů a jasných plánů. Veškeré informace, vyplývající ze změn předpisů, zákonů, vyhlášek a směrnic, jsou předávány zaměstnancům ředitelkou na radách a poradách, prostřednictvím vedoucích pracovníků nebo prostřednictvím elektronické pošty.

Při všech akcích, programech a činnostech je zajištěna optimální pedagogická péče.

Všechny učitelky se snaží být dětem příkladem a vzorem, zajistit všestranný a vyvážený rozvoj dítěte v souladu se všemi pravidly a normami naší společnosti.

Záměr:

- podporovat sebevzdělávání zaměstnanců v maximální možné míře

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné a spokojené. Péči věnujeme spolupráci s rodiči a veřejností i jejich informovanosti.

Spolupráce s institucemi

- mateřská škola spolupracuje s MMO - spolupráce na společných projektech
- spolupráce se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni, naší společnou snahou je zkvalitnění prostředí mateřské školy a jejího okolí
- spolupráce s Rodinným a komunitním centrem Chaloupka z. s. – podpora inkluzivního vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality v Ostravě
- spolupráce se základními školami v městské části Slezská Ostrava
- spolupráce s jinými mateřskými školami - společné akce, stáže pro pedagogy, sdílení zkušeností
- spolupráce s kulturními zařízeními v okolí - divadla, hudební programy, výstavy,
- spolupráce s Knihovnou města Ostravy
- spolupráce se sportovními zařízeními v okolí (realizace kurzů plavání, lyžování, rozvoj pohybové všestrannosti, atletický klub Vítkovice apod.)
- s agenturami zaměřujícími se na volnočasové aktivity pro děti - zprostředkování aktivit přímo v budově školy
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Záměr:

- udržet spolupráci s institucemi a navazovat nové kontakty

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci

Vzájemná spolupráce pedagogů s rodiči je zásadní záležitostí. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni s otevřeností a upřímností informovat rodiče o chování a pracovních návycích dítěte. Jedná se o systematické vytváření vztahů založených na vzájemné důvěře, osobnostním respektování a spolupráci. Preferujeme partnerský vztah. Vstřícně řešíme veškeré dotazy, připomínky. Jen na těchto principech je možné udělat maximum pro pozitivní vývoj osobnosti dětí. Cíl pro obě dvě

strany je shodný - to nejlepší pro děti. Jsme školou otevřenou rodičům i prarodičům. Rodiče mají možnost se aktivně podílet na programu školy. Připravena je rozsáhlá škála akcí navazujících na vzdělávání. Vše má za cíl podpořit účast dětí a rodičů na životě školy. Škola je nejen vzdělávací institucí, ale i místem, kde se dá podnikat spousta zajímavých věcí a nelze ji chápat jen jako zařízení s provozem pouze v době vzdělávání.

SPOLUPRÁCE ŠKOLY A RODINY

- aktivní komunikace školy s rodičovskou veřejností je nutnou podmínkou správného fungování školy, proto je kladen důraz na poskytování maxima informací a různé možnosti komunikace (neformální setkání na akcích pořádaných školou, konzultace, webové stránky školy, e-mailová komunikace apod.)
- škola organizuje pravidelné schůzky s rodiči, informační schůzky pro rodiče nově přijatých dětí, info schůzky před odjezdem na ŠVP, schůzky dle aktuální potřeby
- pedagogické pracovnice individuálně informují rodiče o prospívání jejich dětí, domlouvají se na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání, současně však chrání soukromí rodiny, podporují rodinnou výchovu, nabízí rodičům poradenský servis (spolupráci s PPP) i osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání (články, publikace, knihy)
- k rodičům přistupujeme jako k partnerovi, při jednání s rodiči uplatňujeme asertivní přístup
- spolupracujeme s rodiči na optimalizaci jednotného výchovného působení na dítě, respektujeme prvotní a nezastupitelnou roli rodiny ve výchově
- zajímáme se o názory a postřehy rodičů, navzájem se informujeme o projevech a rozvoji dítěte a korigujeme pedagogické působení
- rodičům nabízíme možnost organizování společných aktivit (zahradní setkání a slavnosti aj.)
- v MŠ probíhají v odpoledních hodinách i další aktivity, které vychází ze zájmu rodičů a jsou za úplatu (aktivity vedou lektori, kteří jsou pedagogicky způsobilí a rodiče podepsali zmocnění k odvádění dítěte do zájmových kroužků)

FORMY VZÁJEMNÉ KOMUNIKACE MEZI RODIČI A ŠKOLOU

- osobní, kterou preferujeme jako nejdůležitější a nejúčinnější
- nástěnková, kde jsou veškeré informace k programu a chodu
- E-mailová, ve které rodičům sdělujeme vše potřebné
- telefonická, pouze v případě nezbytné nouze (úraz, nemoc, náhlá událost)
- písemná, sloužící k ostatním záležitostem (smluvní vztahy, hodnocení apod.)

Důležité informace týkající se chodu školy jsou přehledně poskytnuty na webových stránkách.

Záměry:

- hledat nové formy spolupráce s rodinou
- zapojit rodiče do větší angažovanosti při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů
- využití specifických zájmů, povolání rodičů k rozvíjení poznatků a dovedností dětí

3.9 Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší mateřské škole se jedná o integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami formou začlenění dítěte mezi ostatní zdravé děti.

Pro děti se SVP jsou vytvářeny materiální podmínky s ohledem na specifika konkrétního dítěte (zajištění kompenzačních pomůcek, didaktických pomůcek, dalšího materiálního vybavení...).

Jsou zcela respektovány individuální potřeby takového dítěte (uzpůsobení jídelníčku, flexibilní denní řád, potřeba aktivit, odpočinku...).

Učitelé vedou ostatní děti k tomu, že je třeba si navzájem pomáhat, brát na druhé ohled, respektovat tempo a odlišné potřeby druhých. Organizace dne a plánování činností jde v souladu s mírou postižení a individuálních potřeb dítěte.

Mateřská škola spolupracuje s rodiči dítěte – zprostředkovává kontakty s poradenským zařízením, učitelky pravidelně komunikují s rodiči o vývoji a pokrocích dítěte.

Učitelky ve spolupráci s PPP či SPC konzultují další kroky a opatření pro tyto děti (asistent, IVP).

V případě potřeby jsou učitelky připraveny vzdělávat se v dané oblasti formou DVPP.

3.10 Systém podpory nadání a péče o nadané

Pro naplnění vzdělávacích potřeb a potenciálu každého i nadaného jednatelce mateřská škola vytváří ucelený soubor podmínek, které jsou vzájemně synergicky propojeny a přispívají k co nejširšímu využití.

Podpora nadání prolíná plánem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a způsobem vedení pedagogické diagnostiky.

Systém podpory zajišťuje:

1. Identifikaci nadání
2. Úpravu podmínek, individualizaci – 1. stupeň podpory
3. Vyhodnocení opatření 1. stupně
4. Odborný posudek pro potřeby ŠPZ - pokud dítě nelze vzdělávat v rámci 1. stupně
5. Vyšetření dítěte v ŠPZ
6. Zprávu z vyšetření ŠPZ
7. Doporučení ŠPZ
8. Podpora pedagogických pracovníků v rámci DVPP

ad 1. Identifikaci nadání

Aktivní vyhledávání a vytváření příležitostí k identifikaci, rozvoji a uplatnění nadání s využitím metod:

- pozorování
- portfolio
- dětská kresba
- anamnéza
- NOMI – metoda k identifikaci nadaných dětí v mateřské škole
- posuzovací škály - ŠKÁLA CHARAKTERISTIK NADÁNÍ – pouze pro předškolní děti

NOMI – metoda k identifikaci nadaných dětí v mateřské škole – bližší informace včetně manuálu k metodě, instrukcí, záznamových listů a obrázků k jednotlivým úkolům jsou pedagogům k dispozici v příručce pedagoga naší MŠ.

ŠKÁLA CHARAKTERISTIK NADÁNÍ od L. Silvermanové - skrínigová metoda pro posouzení rozumového nadání v předškolním věku dvěma skupinami dospělých – učitelkami MŠ a rodiči předškolních dětí. Jedná se o skrínigové dotazníky, které mají pomoci odhalit přítomnost mimořádného nadání v předškolní dětské populaci. Obsahuje 25 položek postihujících behaviorální charakteristiky dítěte, pomocí nichž je možné velmi záhy rozpoznat rozumově nadané dítě. Každá položka CGS je kódována systémem 1 až 4 (1 = nesouhlasí až 4 = naprosto souhlasí), zaznamenává se celkové dosažené skóre (ze 100 bodů je 75 považováno za deskriptivní hranici identifikovaného nadání).

ad 2. Úprava podmínek, individualizace – 1. stupeň podpory

Pedagogové upravují vzdělávání nadanému dítěti v souladu s jeho vzdělávacími potřebami

- obohacování vzdělávání nad rámec ŠVP
- formy obohacování se nejčastěji volí podle charakteru jejich nadání
- prohloubení, rozšíření a obohacení učiva o další informace
- stimulace procesu objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma nabízí

Způsob plánování činností v TVP

Způsob plánování činností v TVP je volen tak, aby si v realizujícím se programu činností každé dítě mohlo volit z pestré vzdělávací nabídky spontánních i řízených aktivit, aby se rozvíjelo v souladu se svými schopnostmi, byl podněcován jeho individuální rozvoj, bylo podporováno jeho nadání, silná stránka a byla současně posilována jeho sebedůvěra.

Metody a formy práce s nadanými dětmi

Zvolené metody práce podporují kvalitu poznávacích procesů dítěte, zvláště pak myšlení, pozornost a paměť, rozvíjejí a podporují preferované učební styly dítěte, respektují míru nadání dítěte a jeho specifika. Umožňují:

- větší samostatnost při plnění úkolů
- vyšší náročnost v rámci vzdělávacích cílů
- posilování tvořivého myšlení úkoly, u nichž není předem dáno řešení

- zájmové aktivity
- posilování sociálně emoční oblasti
- akcelerace

Způsob podpory nadaných dětí

- individuální přístup
- diferenciací úkolů
- nadstandartní nabídka zájmových aktivit

Hodnocení nadaných dětí

Využívání různých forem hodnocení:

- práce s kritérii hodnocení
- zohlednění akcelerovaného vývoje nadaných dětí v práci s učivem
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)
- musí vždy zohledňovat sociální kontext, ve kterém probíhá
- směřovat nejen k vyhodnocení učení dítěte, ale také k posílení jeho motivace ke vzdělávání

Intervence školy

Přímá podpora dítěte ve vzdělávání učitelem nebo jiným pedagogickým pracovníkem. Pokud nepostačuje tato forma podpory a je potřebná součinnost více pedagogických pracovníků, je vytvářen Plán pedagogické podpory.

Pomůcky - běžné učební pomůcky

Postup školy: podpůrná opatření 1. stupně

- podpůrná opatření prvního stupně se aplikují i bez doporučení školského poradenského zařízení a bez navýšení finančních prostředků školy – úprava podmínek, individualizace
- práce 1 pedagoga - **přímá podpora dítěte** (individualizace vzdělávání) nebo následně spolupráce více pedagogů - **plán pedagogické podpory dítěte** (PLPP). Obsahuje:
 - popis obtíží a SVP dítěte
 - stanovení cílů podpory
 - stanovení způsobu vyhodnocování naplňování plánu
- průběžná aktualizace PLPP
- vyhodnocení PLPP nejpozději po 3 měsících realizace

Přímá podpora - je etapa přímé podpory dítěte ve vzdělávání učitelem nebo jiným pedagogickým pracovníkem; slouží ke zmapování možných forem podpory dítěte; pokud nepostačuje tato forma podpory a vzdělávání dítěte vyžaduje součinnost více pedagogických pracovníků, je vytvářen plán pedagogické podpory (PLPP).

Plán pedagogické podpory (PLPP) - je podpůrné opatření pro první stupeň podpory, závazný dokument napomáhající zajištění podpůrných opatření u dítěte, PLPP zpracovává škola pro dítě od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni vyučující. Škola může začít

uplatňovat PLPP i bez podpisu zákonných zástupců dítěte. Poskytování PLPP a dalších PO I. stupně je zcela v její kompetenci.

- Stanovení cílů podpory: - stanovené cíle se proberou před začátkem realizace PLPP s ostatními pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dítěte. Ze správně formulovaného cíle je zřejmé, že hlavním aktérem je dítě. Učitelé a zákonní zástupci jsou však těmi, kteří k této kompetenci dítě vedou, motivují, umožňují mu její nabytí. (např. dítě vypracuje, reaguje, požádá, dodržuje, zkontroluje....)
- Formulace cílů:
 - aby bylo jasné, co přesně má dítě zvládnout;
 - aby jsme byli schopni posoudit, zda ho naplnil, nebo ne;
 - aby byl splnitelný;
 - aby bylo jasné, kdy (v jakém časovém limitu) má dítě požadovaného cíle dosáhnout – **v tomto případě do konce platnosti PLPP.**

ad 3. Vyhodnocení opatření 1. stupně

PLPP dítěte se průběžně aktualizuje a vyhodnocuje, nejpozději po třech měsících realizace.

Naším cílem je objektivně vyhodnotit nastavená podpůrná opatření, včetně toho, do jaké míry fungují a do jaké ne, abychom na konci platnosti PLPP byli schopni posoudit, zda nastavená podpůrná opatření fungují a jsou pro další zajištění vzdělávacích potřeb dítěte ve škole dostačující, nebo ne. PLPP je evaluačním nástrojem, který vám po vyhodnocení ukáže, jak s dítětem dále pracovat, jestli stačí podpora pouze ze strany školy nebo je nutné vyhledat pomoc školského poradenského zařízení.

ad 4. Odborný posudek pro potřeby ŠPZ

Mateřská škola zpracovává zprávu o dítěti pro ŠPZ pokud dítě nelze vzdělávat v rámci 1. stupně, současně přiloží vyhodnocené posuzovací škály CGS (od pedagogů i zákonných zástupců dítěte).

Mateřská škola využívá zpracovaný elektronický formulář odborného posudku pro potřeby ŠPZ.

K odborné diagnostice nadání (do poradny) dítě obvykle navrhuje rodič/zákonný zástupce, učitelka/učitel.

ad 5. Vyšetření dítěte v ŠPZ - odborná diagnostika nadání a talentu spadá do činnosti Pedagogicko-psychologických poraden, které posuzují intelektové i mimo-intelektové nadání.

Diagnostiku intelektového nadání může provádět pouze diplomovaný psycholog ve spolupráci se speciálním pedagogem, a to za použití standardizovaných metod a testů. Výsledkem této diagnostiky je zpráva o tom, zda je dítě nadané. Diagnostika není jednorázovou záležitostí a obvykle se skládá z několika na sebe navazujících etap.

ad 6. Zprávu z vyšetření ŠPZ – výsledkem celého procesu diagnostiky je závěrečná zpráva, ve které jsou mimo zjištění míry nadání dítěte další doporučení ohledně toho, jak s dítětem dále pracovat. O závěrech z celého identifikačního procesu informuje psycholog rodiče na osobní konzultační schůzce a doporučí, co dál.

ad 7. Doporučení ŠPZ - poznatky získané speciálně pedagogickým vyšetřením slouží jako podklad pro vzdělávací postupy stanovené individuálním vzdělávacím plánem. IVP odráží specifické edukační potřeby mimořádně nadaného dítěte, upravuje obsah vzdělávání, volbu vhodných pedagogických postupů, atd. Škola dítěti s diagnostikovaným mimořádným nadáním sestavuje IVP, pokud to pedagogicko-psychologická poradna ve zprávě potvrzující mimořádné nadání dítěte doporučila.

ad 8. Podpora pedagogických pracovníků v jejich profesní přípravě v oblasti vzdělávání nadaných

Pedagogičtí pracovníci získávají potřebné znalosti a dovednosti absolvováním vzdělávacích programů z oblasti péče o nadané v rámci DVPP.

Pedagogický kolektiv sdílí v rámci vzdělávání stejné hodnoty, které jsou předpokladem, že systém podpory nadání bude funkční.

Škola směřuje k **hodnotám**, které jsou sdíleny většinou pedagogického sboru a jako priority školy budou postupně naplňovány:

- kvalitní výchova a vzdělávání
- podporovat všestranný individuální rozvoj dětí
- na společném plánování a rozvoji školy se podílejí všichni pedagogové
- děti ve škole jsou rozdílné, každé z nich potřebuje jiný přístup, osobnostní styl učení
- vedení školy se snaží vytvářet dobré pracovní klima

4 Organizace vzdělávání

INFORMACE O PŘIJÍMACÍM ŘÍZENÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

V souvislosti s nově vytvořeným Portálem předškolního vzdělávání statutárního města Ostravy je organizace řádného zápisu (v měsíci květnu), ale i zápisu v průběhu roku přes tento portál.

Postup při podávání žádosti:

1. Vygenerování Žádosti o přijetí dítěte do mateřské školy prostřednictvím Portálu předškolního vzdělávání statutárního města Ostravy v sekci Žádosti a přijímací řízení na webové stránce <https://ms.ostrava.cz/>. Na tomto základě bude vygenerováno registrační číslo žádosti, pod kterým bude správní řízení vedeno.
2. Obecné informace k zápisu jsou umístěny na webové stránce Portálu předškolního vzdělávání <https://ms.ostrava.cz/info/>.

3. Řádně vyplněnou žádost včetně příloh (Potvrzení lékaře k přijetí dítěte, kopie rodného listu dítěte) je nutno doložit v termínu zápisu předepsaným způsobem mateřské školy. Datem podání žádosti je zahájeno správní řízení (Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád).

Žádost mohou zákonní zástupci doručit následujícími způsoby:

- do datové schránky školy: v4643di
- e-mailem s elektronickým podpisem zákonného zástupce na mskomerčni@seznam.cz
- poštou (rozhodující je datum podání na poštu) na adresu školy Komerční 704/22a, 712 00 Ostrava-Muglinov
- osobním podáním ve škole v době od 8. 00 do 15.30 hod.

Pokud zákonný zástupce podá žádost prostřednictvím jiných technických prostředků, než jsou výše uvedené (např. e-mailem bez uznávaného elektronického podpisu apod.), je nutné, aby ji do 5 dnů potvrdil, jinak se k žádosti nepřihlíží.

4. Výsledky přijímacího řízení:

Ředitelka mateřské školy bude rozhodovat o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy dle stanovených kritérií a kapacitních možností školy.

Výsledky zápisu budou zveřejněny do 30 dnů od doručení žádosti na Portálu předškolního vzdělávání, www stránkách školy a vývěsce MŠ pod registračními čísly přijatých dětí.

Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí, kterými se vyhovuje žádostem o přijetí ke vzdělávání, za oznámená, doručená. V případě, že zákonní zástupci dítěte neoznámí, že jejich dítě nastoupí do jiné MŠ, bude škola požadovat úhradu školného. V případě, že nebude školné uhrazeno, je možné dlužnou částku vymáhat soudní cestou.

Rozhodnutí o nepřijetí dítěte budou doručena do vlastních rukou zákonného zástupce dítěte.

Předání rozhodnutí o přijetí dítěte zákonným zástupcům proběhne dle domluvy osobně nebo nejpozději na třídních schůzkách před nástupem do mateřské školy.

Informace k přílohám žádosti

- kopie rodného listu dítěte - pro doložení rodného listu platí, že stačí odeslat jeho prostou kopii dálkovým způsobem
- doložení řádného očkování – podmínkou přijetí dítěte do mateřské školy je podle § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví splnění povinnosti podrobit se stanoveným pravidelným očkováním, nebo mít doklad, že je dítě proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci. Tato povinnost se netýká dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání.

Zákonný zástupce tuto povinnost dokládá potvrzením praktického dětského lékaře na Žádosti o přijetí dítěte.

VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY

Velikost školy, počty tříd a vnitřní uspořádání školy se odvíjí od prostorových podmínek jednotlivých pracovišť. V každé třídě je zachován prostor pro společné aktivity dětí, tematicky vytvořené hrací části, hygienické zázemí a šatnu.

KAPACITA ŠKOLY PODLE REJSTŘÍKU ŠKOL

Kapacita školy Komerční je 77 dětí ve třech třídách.

Kapacita školy Jaklovecká je 42 dětí ve dvou třídách.

Kapacity školy Slívova je 28 dětí v jedné třídě.

POČET A CHARAKTERISTIKA TŘÍD

Předškolní vzdělávání ve všech našich mateřských školách organizujeme pro děti od 3 – 7 let, nejdříve však pro děti od 2 let.

v MŠ Komerční jsou 3 zpravidla věkově homogenní třídy - Žabičky, Motýlci a Sluníčka

v MŠ Jaklovecké jsou 2 zpravidla věkově homogenní třídy - Sluníčka a Berušky

v MŠ Slívové je 1 heterogenní třída - Včeličky

Všechny třídy tvoří dle závazného školního vzdělávacího programu své specifické třídní vzdělávací programy, které jsou vytvářeny tak, aby svým obsahem odpovídaly věku, možnostem, zájmům i potřebám dětí konkrétní třídy a svou formou způsobu naší práce v konkrétní třídě.

Všechny třídy vytváří pro děti svobodný prostor, ve kterém mohou objevovat, zkoumat a zkoušet. Je to místo, kde každý zažije radost z toho, že něco dokáže.

Při didakticky zacílených řízených činnostech jsou ve třídě zpravidla přítomni dva učitelé k zajištění souběžného působení na různé skupiny dětí s ohledem na diferenciaci jejich individuálních potřeb.

Provoz školy a jednotlivých tříd

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání v době od 6.00 hod. do 16.30 hod.

Děti obvykle přicházejí do 8.30 hod., jinak po dohodě s učitelkou, podle aktuální potřeby rodičů.

Děti s povinnou předškolní docházkou mají pevně stanovenou min. dobu docházky od 8.00 – 12.00 hod.

MŠ má vypracován přehledný a flexibilní systém provozu na jednotlivých třídách – scházení a rozcházení dětí není fixováno na konkrétní čas, ale na konkrétní potřeby školy a učitelů. Tento systém je současně velmi přehledný pro rodiče, nedochází k problémům s vyzvedáváním dětí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program mateřské školy vychází z RVP PV. Opíráme se o nové poznatky vývojové psychologie a pedagogiky předškolního věku. Vycházíme z modelu osobnostně orientované pedagogiky a individuálního přístupu. Ve vzdělání dětí upřednostňujeme rozvoj smyslového vnímání jako základ přirozeného poznávání, posilování přirozených poznávacích cílů, prožitkové učení, rozvoj vztahu k přírodě a komunikačních dovedností dětí. Rozvíjíme pracovní schopnosti a dovednosti dětí, poznávání a experimentování, tvoření pojmů, myšlenkové operace.

CÍLE A ZÁMĚRY ŠKOLY

Naším cílem je ovlivnit kvalitu vzdělávacího procesu v takové míře, aby pozitivně působila na rozvoj celé osobnosti dítěte, především při vytváření základů klíčových kompetencí, které jsou důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení.

Naším cílem je vybavit každé dítě takovými dovednostmi, aby se dokázalo hodnotit samo a převzalo za svůj rozvoj a pokroky postupně zodpovědnost.

Usilujeme o to, aby dítě odcházející do základní školy umělo:

- být samostatné, orientovat se v nových situacích
- vést dialog, naslouchat, vyjádřit své potřeby a myšlenky
- prezentovat to co umí a dovede
- rozvíjet své dovednosti a zájmy, co nejlépe využít svůj čas
- být zodpovědné za svá rozhodnutí

Naším záměrem je

- rozvinout poznatky dětí o různých oblastech živé a neživé přírody přizpůsobené jak konkrétním regionálním i místním podmínkám, tak jednotlivým dětem v rozsahu jejich individuálních možností a potřeb. Pozornost bude věnována nejen živým organizmům a všemu, co s nimi souvisí, ale předmětem poznávání bude taktéž planeta Země v rámci sluneční soustavy, vztah mezi organizmy a jejich prostředím a vztah organismů navzájem. Právě tento vztah nám umožní uvést děti do společenství ostatních lidí, do světa kultury a umění (oblast sociálně-kulturní), podporovat utváření vztahů (oblast interpersonální), založit u dětí elementární povědomí o okolním světě (oblast environmentální) a v neposlední řadě utvářet a podporovat duševní (oblast psychologická) i fyzickou (oblast biologická) pohodu. Současně povedeme děti k tomu, aby se učily orientovat v technickém světě, porozuměly mu a aktivně poznávaly vše okolo.
- rozvinout dovednosti a schopnosti dětí v oblasti technického a senzomotorického vzdělávání, vytvářet správné pracovní návyky a povzbudit touhu dětí vytvářet konkrétní hodnoty. Pracovní činnosti povedou k rozvoji smyslového vnímání, fantazie,

senzomotorických dovedností, nervové koordinace, intelektu, myšlení, tvořivosti, technické představivosti a také smyslu pro spolupráci a vzájemnou pomoc.

- rozvinout dovednosti potřebné pro budoucí uplatnění v informační společnosti a praktickém životě.

ZPŮSOB JAKÝM PRACUJEME

- při vzdělávání se snažíme zařazovat metody prožitkového a kooperačního učení, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost, zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti
- při vzdělávání v mateřské škole se snažíme děti zaměstnávat a bavit přirozeným dětským způsobem, vytvářet podnětné, radostné a obsahově bohaté vzdělávací prostředí
- snažíme se vždy poskytnout pomoc a podporu v míře, kterou dítě individuálně potřebuje, vázat vzdělávání důsledně k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb specifických
- při vzdělávání dětí v mateřské škole volíme takové metody, které nejlépe napomáhají řešení stanoveného pedagogického problému včetně jeho hlavního záměru
- předpokládané metody jsou využívány s ohledem na stanovený metodický postup u daných činností tak, aby bylo umožněno a lépe dosaženo naplnění daného cíle jak z pohledu učitelky, tak z pohledu dítěte.

Postupy, které při vzdělávání uplatňujeme:

Tradiční metody vzdělávání

Přestože tradiční metody vzdělávání nemusí být vždy považovány za postupy úspěšné a v dnešní moderní době za plně dostačující, neboť v sobě nezahrnují přípravu na řešení životních problémů, v naší mateřské škole je úplně neztracujeme. Jejich uvážlivým využíváním a to především v situacích, ve kterých se tyto metody jeví jako opodstatněné a ve spojení s jinými aktivizujícími vzdělávacími postupy jim dáváme jiný význam.

Aktivizační metody vzdělávání

Uplatňováním těchto vzdělávacích metod se snažíme změnit a oživit způsob vzdělávání, zlepšit kvalitu tohoto procesu a efektivitu výsledků. Důraz klademe na vyšší zapojení dětí, rozvíjení jejich tvořivosti, schopnosti učit se a řešit problémy, účinně komunikovat, zacházet s technikou, umět spolupracovat, respektovat svá práva i práva ostatních, být tolerantní, mít vztah k přírodě i kultuře, umět pečovat o své zdraví, rozvíjet vlastní schopnosti.

Nejlepších efektů vzdělávání dosahujeme právě kombinací klasických metod obohacených o aktivizační prvky. Naším cílem je vnést do statické metody dynamickou formu a zvýšit tím tak zájem o probíranou tematiku.

Z aktivizačních metod uplatňujeme především: diskusní metody, metody řešení problémů, situační metody, inscenační metody, didaktické hry.

Komplexní vzdělávací metody

Z pohledu univerzálnosti a komplexnějšího použití při vzdělávání uplatňujeme didaktické modely zobecňující teoreticky nesourodé, ale činnostně a organizačně svázané projevy edukační praxe, kde může docházet k propojení několika vzdělávacích metod, didaktických prostředků, organizačních forem a životních situací.

Z komplexních vzdělávacích metod uplatňujeme především: skupinové a kooperativní vzdělávání, partnerské vzdělávání, individuální a individualizované vzdělávání, samostatnou práci dětí, kritické myšlení, projektové vzdělávání, vzdělávání dramatem, učení v životních situacích, otevřené učení

Uplatňováním otevřeného učení se snažíme být otevřenou školou vůči veřejnosti, přístupnou demokratické kontrole a kritice výsledků práce školy. Uplatňujeme:

- **Otevřenost školy vůči dítěti** – v rozvíjení samostatnosti dětí, v respektování jejich individuality s ohledem na jejich zájmy a schopnosti, ve snaze integrovat všechny děti do celostního edukačního procesu
- **Otevřenost vzdělávání** – využívání účinných forem individualizace, diferenciací, dětem je umožněno pracovat vlastním tempem, jsou respektovány jejich potřeby
- **Otevřenost vůči prostředí** – neformální spolupráce s rodinou, komunitou apod.

Umožňuje dětem nenásilně se zapojovat do přiměřených pracovních, badatelských, poznávacích i společenských aktivit. Vzdělávání z hlediska individuality dítěte v prostředí mateřské školy v sobě zahrnuje postupy, mezi které patří např. rozhovor a hry v kruhu, volný výběr pracovního místa, práci ve dvojicích, řízenou i volnou práci ve skupinách, otevřené frontální vzdělávání, účast dětí na sestavování týdenního plánu apod.

UPLATŇOVANÉ VZDĚLÁVACÍ FORMY

- **podle vztahu k osobnosti dítěte** - skupinová a individuální forma vzdělávání je zařazována především v ranních hrách, dále pak v návaznosti na hromadné vzdělávání v rámci komunitního kruhu, při společné motivaci nebo hlavní didakticky cílené činnosti. Hromadná forma vzdělávání - využívána především u činností, které vyžadují spolupráci více dětí při činnosti, jako jsou různé pohybové hry, dramatizace, taneční, hudební a instrumentální činnosti, poslechové činnosti vyžadující soustředěnost a vysokou pozornost, aby činnost pro děti byla dobře zvládnutelná a nebyly u ní rušeny okolními vedlejšími vlivy, případně jinou činností ostatních dětí.
- **podle charakteru vzdělávacího prostředí** – budova MŠ, okolí MŠ

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Principy vzdělávání v naší škole

- smysluplné budování životních dovedností - schopnost spolupracovat, komunikovat, diskutovat, formulovat názory, organizovat, řešit problémy, tvořit, hledat informace, kriticky je hodnotit a propojovat, uplatňovat získané poznatky
- vzájemný respekt k sobě i druhým - atmosféra a zdravé klima ve třídě a ve škole je pro nás prioritou - toto budujeme cíleně každodenním přístupem k dětem i učitelům, vzájemným respektem a empatií
- principy vzdělávání – účinné postupy pro zapojování dětí do vzdělávání - aktivizační a komplexní vzdělávací metody
- princip připraveného prostředí - nabídka nepřímo řízených samostatných činností na dané téma
- řád a volnost - učíme děti respektovat jistá pravidla, která se musí dodržovat a které se dítě učí už od útlého věku
- partnerský přístup - zaměstnanci se k dětem nechovají nadřazeně, nýbrž partnersky
- individuální přístup k dítěti - širší nabídka činností, několik úrovní náročnosti zpracování, respektování vlastního tempa a různých cest k řešení, respektování potřeb dítěte
- rozvoj zodpovědnosti a samostatnosti dítěte – plánování vzdělávání, přijímání přirozených a logických důsledků za své jednání, posilování vnitřní motivace (podnětné prostředí, výběr smysluplné činnosti).
- otevřená komunikace a sdílení - děti mají prostor ke společným aktivitám napříč školou, což vede k celkově pozitivní atmosféře, celoškolské akce a projekty vedou k budování a posilování dobrých vztahů
- hodně pohybu
- soulad mezi rodinou a školou
- ohleduplné chování k životnímu prostředí (třídění odpadu, ekologický úklid, environmentální výchova)
- zapojování rodičů do vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole je založeno především na interakci učitelky s dítětem/děti v průběhu celého dne. Veškeré činnosti, které v mateřské škole probíhají, se stávají prostředkem vzdělávání. Tento proces probíhá stále a průběžně, v neustálé interakci učitelky s dětmi v situacích, které jsou přirozené a které poskytují velký prostor k jejich dalšímu posunu a vzdělávání. Tato interakce probíhá jak s jednotlivými dětmi, tak se skupinami dětí, ale i s celou třídou.

6.2 Třídní vzdělávací program

TVP každé třídy je individuálně zpracován v souladu s RVP PV a Školním vzdělávacím programem. Každé podtéma TVP rozvíjí všech pět oblastí předškolního vzdělávání: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálněkulturní a environmentální.

Třídní vzdělávací programy pedagogové sestavují tak, aby svým obsahem odpovídaly věku, možnostem, zájmům i potřebám dětí konkrétní třídy a svou formou způsobu naší práce.

Oblasti jsou ve třídních vzdělávacích programech dále rozpracovávány a nejsou časově vymezeny. Jejich délka a zařazení do programu je dána aktuálními potřebami a situací ve třídě. Integrované bloky se dále mohou v třídních programech dělit na témata, subtémata, která jsou úzce cílená a velmi konkrétní.

PRINCIPY TŘÍDNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- individuální přístup k dítěti
- plánování a pozorování
- ověřování dosažené úrovně klíčových kompetencí u předškolních dětí
- učení hrou a činnostmi
- vedení dětí k tomu, aby byly schopny sebereflexe a sebehodnocení
- sledování úrovně osvojení předpokládaných výstupů podle RVP PV
- možnost výběru ze vzdělávací nabídky dle zájmu dítěte
- poskytování prostoru pro spontánní aktivity a dětské plány
- aktivní účast rodičů jako partnerů
- profesní a osobní růst pedagogů
- rozvoj kreativity a týmové spolupráce pedagogů

TVP sestavujeme s přihlédnutím k věkovým zvláštěnostem dětí na **přípravu předškolních dětí** v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, s ohledem na jejich schopnosti a osobitost. Ve vzdělávání předškolních dětí se zaměřujeme zejména na podporu rozvoje základů:

- **čtenářské gramotnosti** - aktivní účast dítěte, založená na využívání prožitkového učení, na citlivém, emotivně zabarveném procesu poznávání, seznamování s knihou a dětskou literaturou
- **matematické gramotnosti** - rozvoj poznávacích schopností, myšlenkových procesů, asociativního myšlení, řeči, představivosti, paměti a pozornosti
- **sociální gramotnosti** - cílevědomé působení na prožívání a chování dítěte, na rozvoj sociálních dovedností, které dítě kultivují v jeho mravním vnímání, citění a prožívání
- **přírodovědné gramotnosti** - získávání povědomí o vlivu člověka na životní prostředí, vytváření odpovědného postoje k životnímu prostředí, k přírodě

- **technická gramotnost** - schopnost porozumět základním technickým procesům a vztahům, schopnost používat je

PRAVIDLA PRO TVORBU TVP

- aplikace ŠVP v konkrétních podmínkách třídy mateřské školy
- povinnost podle RVP PV pracovat s dětmi plánovitě
- východiska, ze kterých plánování vychází:
 - Školní vzdělávací program
 - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
 - složení dětí ve třídě
 - zájmy dětí a jejich potřeby
 - podmínky třídy
 - pedagogové a další osoby, které ve třídě působí
 - požadavky rodičů
 - aktuální situace ve třídě
- vše, co ovlivňuje ŠVP na úrovni školy, ovlivňuje i TVP na úrovni třídy – konkretizace podmínek v TVP – je vodítkem pro jednotné působení zastupujících učitelek či nového zaměstnance
- pravidla, jak zacházet se vzdělávacím obsahem:
 - povinnost pedagogů vytvářet si plány vzdělávacích činností
 - učitelky budou do týdenních plánů rozpracovávat jednotlivé integrované bloky
 - do plánu budou promítnuty očekávané výstupy IB konkretizovány vzhledem k třídní skupině
 - povinnost provádět evaluaci týdenních plánů, 2x ročně evaluaci IB

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Uspořádání témat ŠVP

Volba názvů jednotlivých témat není v ŠVP konkrétně vymezena, je plně v kompetenci pedagogických zaměstnanců školy. Lze tedy věnovat se různým okruhům aktuálních problémů současného světa, např. v důsledku spontánně vzniklých situací a změn. Tím se zvyšuje efektivita vzdělávacího procesu, protože je využito přímého prožitku.

Učitelky tvoří témata vzhledem k věku dětí, jejich vyspělosti a stupni rozvoje mentální úrovně, schopnosti pochopit dané téma a jeho obsah.

Taktéž časových rozsah jednotlivých témat není striktně vymezen, pohybuje se od jednotýdenních až po několikátýdenní v závislosti na zájmu dětí, dění školy, věku dětí apod.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je stanoven pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let a představuje vnitřně propojený celek, který zasahuje do všech oblastí vymezených v RVP PV. Kompetenčně a činnostně orientované vzdělávací obsahy zpřístupňujeme dětem ve srozumitelné a smysluplné formě. Při konstruování těchto obsahů vycházejí učitelé z dětských prekonceptů, které nesou motivační potenciál pro každé dítě s ohledem na aktuální dosaženou úroveň. Nabídky vzdělávání jsou vnitřně diferencovány s ohledem na věkové složení tříd a potencionální integraci dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.

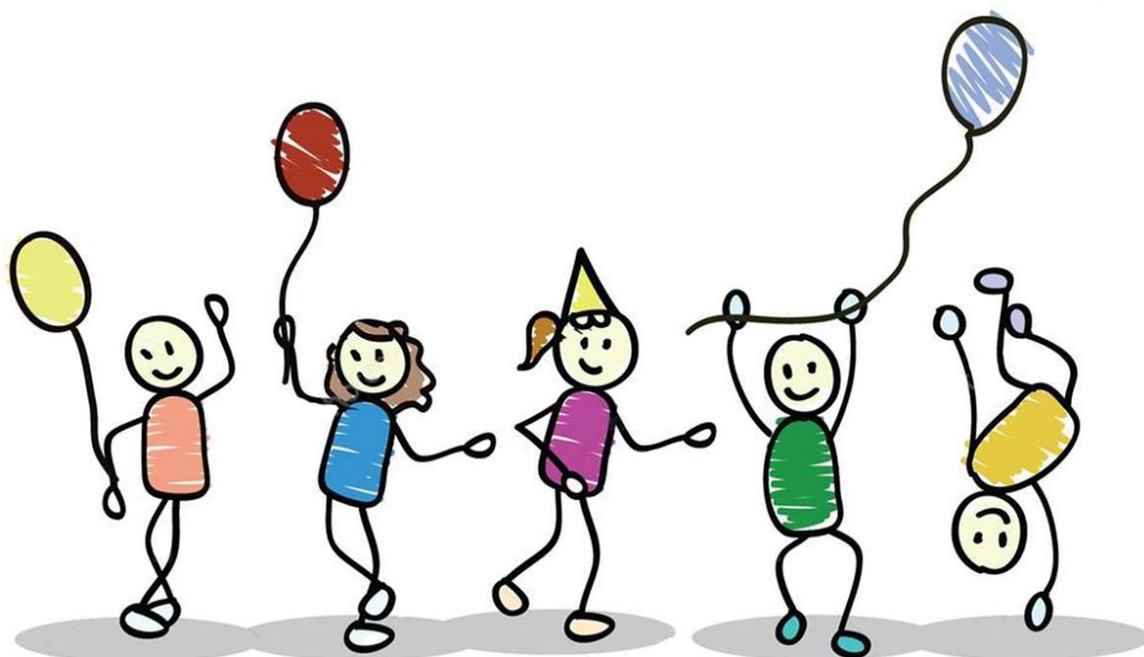
Konstrukce vzdělávacích obsahů je realizována v podobě čtyř integrovaných bloků. Integrované bloky jsou široce pojaté tematické celky, které je třeba chápat vzhledem k oblastem vzdělávání jako průřezové. Učitelé v TVP rozpracovávají integrované bloky ve struktuře, která garantuje komplexní vzdělávací nabídku v jednotlivých třídách. Společným rysem integrovaných bloků, napříč třídami MŠ, je jejich cílová orientace, která vychází z jasně formulovaných očekávaných výstupů jednotlivých bloků.

Kouzelný svět kolem nás

kouzelný svět tradic, svátků, oslav

Kouzelný svět přírody

Kouzelný svět mého já

6.4 Integrované bloky

Výchovné a vzdělávací strategie jednotlivých vzdělávacích bloků, společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí, způsob hodnocení dětí a očekávané výstupy jsou podrobně rozpracovány v Příručce pedagoga.

6.4.1 Kouzelný svět kolem nás

Tento integrovaný blok je zaměřen na poznávání všeho, co nás v okolním světě obklopuje. Rozmanitost světa přináší i rozmanitost tohoto bloku. Snaží se dětem přiblížit např. svět umění, vědy, techniky, práce aj. (vše, co nelze zařadit do ostatních IB) Rozvíjí jejich fantazii a představivost. Otevírá obzory pro další poznávání světa, ukazuje na velké množství otázek, které tento svět poskytuje.

6.4.2 Kouzelný svět svátků, tradic a oslav

Tento integrovaný blok ukazuje na různé tradice a zvyky s důrazem na místní zvyklosti. Umožňuje dětem prožívat oslavy a svátky, které v průběhu roku probíhají, účastnit se jejich příprav. Podporuje u dětí zvláště citovou složku jejich osobnosti, klade důraz na estetické vnímání, posiluje naše vzájemné vztahy a propojenost s rodinou i širším okolím.

Charakteristickým rysem integrovaného bloku bude jeho zaměření na nejvýznamnější svátky roku, jejichž prožívání umožňuje dětem získat pozitivní postoje ke kulturní identitě národa vycházející z křesťanské tradice, na jejichž hodnotách je založena evropská společnost. Smyslem společného prožívání svátků je rozvinout u dětí morální postoje a budovat hodnotový systém založený na principu solidarity, přátelství a humanity.

Obsahová konstrukce integrovaného bloku bude zaměřena na intenzivní spolupráci s rodiči ve snaze nabídnout rodičům možnost aktivní účasti na vzdělávání dětí.

6.4.3 Kouzelný svět přírody

Přírodou motivovaný integrovaný blok příroda seznamuje s poznatky z oblasti živé i neživé přírody.

Je zaměřen nejen na proměny přírody, ale i na proměny v nás samotných. Vytváří správné životní postoje k přírodě. Ukazuje na rozmanitost, změny a různé děje v přírodě.

Obsahová konstrukce integrovaného bloku bude zaměřena na intenzivní a citlivé vnímání změn a detailů v přírodě a prohlubování schopnosti dětí k ohleduplnému vztahu k životnímu prostředí. Naší snahou je dovést děti k hledání možností uplatnění při aktivní péči a ochraně, založit u dětí elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí.

6.4.4 Kouzelný svět mého já

Integrovaný blok v sobě zahrnuje vše, co se týká dítěte jako lidské bytosti. Je zaměřen jak na adaptaci nově přichozích dětí, vzájemné poznávání, seznamování s novými rituály spolu s vytvářením společných pravidel soužití, tak na seznámení dětí nejen s funkcí lidského těla, ale i s různými fázemi

lidského života. Přibližuje postavení člověka v přírodě, ve světě a jeho úlohu v různých fázích života. Učí děti chránit své tělo, zdraví s ohledem na další lidské bytosti.

Integrovaný blok vytváří přirozený prostor pro rozvíjení hodnot, postojů a poznání na platformě zážitkového a situačního učení. Zahrnuje vytvoření přátelského, podporujícího prostředí s kvalitními vztahy mezi učitelkou, dětmi i rodiči.

Součástí vzdělávacího obsahu budou projektové dny zaměřené na podporu zdraví, jenž dětem hravou a zábavnou formou připomenou nutnost starat se o své fyzické i psychické zdraví od nejútlejšího věku. Prostřednictvím situací a plánovaných činností se děti naučí vážit si života a zdraví, pečovat o ně, upevňovat hygienické návyky a prostřednictvím pohybové aktivity dosáhnout duševní pohody a vyrovnanosti.

7 Dílčí projekty a programy

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu celé školy. Příprava realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vzdělávacího procesu, motivují děti a podporují spolupráci všech pedagogů, dětí a veřejnosti (rodičů, přátel školy apod.).

KOSTKOHÁTKY

Dílčí projekt je zaměřený na zvyšování kvality předmatematických dovedností dětí Hejného metodou. Byl zahájen v roce 2017 v rámci realizace OP VVV Rozvoj rovného přístupu ke vzdělávání ve městě Ostrava II a znovu podpořen projektem realizovaným ve spolupráci s Rodinným a komunitním centrem Chaloupka v rámci OP VVV Podpora inkluzivního vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality v Ostravě, registrační číslo projektu CZ 02.3.61/0.0/0.0/19_075/0016965.

Projekt řeší problematiku předmatematických dovedností dětí předškolního věku a jejich rozvoj prostřednictvím nových metod zaměřených na budování schémat.

Budování schémat matematických pojmů, jevů, procesů a situací v mysli každého dítěte je podstatou vzdělávací metody, která usiluje o maximálně autonomní poznávací proces dítěte. Tato vzdělávací metoda je pojmenovaná jako Vyučování orientované na budování schémat, která je běžně známá jako „Hejného metoda“.

Podrobný popis uplatňování „Kostkohátek“ ve vzdělávacím procesu školy je podrobněji rozpracován v příloze tohoto dokumentu

PROGRAM NA PODPORU ŠKOLSTVÍ Z ROZPOČTU STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVY - ŠKOLOHRÁTKY

- projekt zaměřený na celoroční i jednorázové zájmové a vzdělávací aktivity pro děti
- mateřská škola je každoročně žadatelem dotace
- projekt s tematickým názvem Školohrátky je pokaždé zaměřen na jinou oblast vzdělávání - např. Hmyzohrátky, Pohádkohrátky, Knihohrátky apod.
- podporované činnosti: výstavy, soutěže, workshopy pro děti a pro děti s rodiči, jarmarky, společenské programy apod.

PROGRAMU NA PODPORU VZDĚLÁVÁNÍ A TALENTMANAGEMENTU NA ÚZEMÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVY

- mateřská škola je žadatelem dotace
- projekt s tematickým názvem „Už vím jak I. a Už vím jak II.“ je zaměřen na oblast informačních technologií, polytechniky a robotiky – je koncipován tak, aby se stal běžnou součástí vzdělávání i v následujících letech

PROGRAMU NA PODPORU CIZOJAZYČNÉ VÝUKY NA ÚZEMÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVY - BILINGVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - mateřská škola je žadatelem dotace

8 Systém evaluace

Součástí pravidelného procesu řízení naší školy je komplexní a provázaný systém nástrojů pro zvládnutí procesu hodnocení. Naším cílem je věnovat se postupně různým oblastem v chodu školy tak, aby docházelo k systematickému zkvalitňování vzdělávání ve škole. Je realizováno formou pravidelného vyhodnocování stavu ve všech důležitých oblastech pedagogických procesů (vzdělávání), ale i v oblasti řízení školy.

Systém autoevaluace školy je promyšlený a stabilizovaný. Procesy řízení i vyhodnocování jsou prováděny efektivně tak, aby napomáhaly zkvalitňování vzdělávání každého dítěte. Vyhodnocována je i účinnost zaváděných opatření ke zlepšení stavu.

Jako jeden z podkladů pro autoevaluaci slouží také **model tzv. kvalitní školy** a na něj navázané hodnotící kritéria. Ty společně s dalšími kritérii naší školy pro vnitřní hodnocení se tak stávají nástrojem pro sledování a vyhodnocování kvality námi poskytovaného vzdělávání.

PRINCIPY EFEKTIVNÍ EVALUACE

- NESTEREOTYPNOST – průběžně aktualizujeme hodnotící nástroje a v nich stanovená kritéria
- NEFORMÁLNOST – evaluace jako zpětná vazba k zavádění nových opatření ke zlepšení stavu
- SITUAČNOST – aktuální dění ve škole nám dává nové podněty pro evaluaci ještě neevaluovaného
- VARIABILNOST – nástroje je možné upravovat, obměňovat, ale i využívat již školou vyhotovené
- S MENŠÍM DOPADEM NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – papírovou formu jsme změnili na elektronickou
- S MENŠÍ ZÁTĚŽÍ PRO ZAMĚSTNANCE – zaměstnanci pouze vyplní elektronicky doručený dotazník
- ČETNOST EVALUACE A EFEKTIVITA – uvedené termíny jsou pouze doporučení, intenzitu jednotlivých evaluačních šetření rozvrhujeme tak, aby byla v daných oblastech a v daném čase efektivní
- DŮRAZ NA KVALITU A PŘÍNOS – zaměřujeme se na to, co funguje, co se osvědčilo, co má potenciál být dále rozvíjeno
- PESTROST – rádi svůj evaluační systém doplňujeme o nová kritéria z osvědčených modelů, např. o kritéria modelu tzv. kvalitní školy
- FUNKČNOST – to, zda se nám práce daří, pravidelně vyhodnocujeme na pedagogických radách.

	1. Podmínky vzdělávání					rada - porada
předmět evaluace	cíl evaluace	odpovědná osoba	nástroje evaluace	Č.	Kdy?	Projednáno
Personální podmínky	Odborná způsobilost a kvalifikace	vedení školy	kontrola dokumentace	-	1 x ročně	-
	Podpora profesního růstu	vedení školy	plán DVPP	11	1 x ročně	ANO
	DVPP ve vztahu k cílům ŠVP					
	Diverzita pedagogického sboru (délka praxe, stáří, osobnostní odlišnosti)	vedení školy	kontrola dokumentace	-	1 x ročně	-
Osobnostní rozvoj pedagogů	Plnění DVPP	vedení školy	průběžná kontrola	-	9. – 6. m.	-
			vyhodnocení DVPP	-	7. – 8. m.	ANO
	Aplikace DVPP v praxi	vedení školy	hospitace	1	9. – 6. m.	ANO
	Autoevaluace procesu vzdělávání,	učitelky	dotazník k DVPP	12	6. m.	ANO
	Plánování profesního růstu	učitelky	plán osobního rozvoje	13	průběžně	ANO
	Předávání poznatků z DVPP	učitelky	hodnocení vzděl. akce	14	na pd. radách	ANO
Materiální podmínky	Materiální podmínky ve vztahu k ŠVP (budova, vybavení tříd, podmínky pro děti s přiznanými PO a děti dvouleté, exteriér – zahrada, školní kuchyně)	učitelky	dotazník evaluace školy	7	cca 1. - 6. m.	ANO
		správní zaměstnanci	dotazník evaluace školy	17	cca 1. - 6. m.	
		vedení školy	záznamy z kontrol BOZP, PO spolupráce se zřizov. hospitace	-	průběžně	
Organizační podmínky	Vhodnost a účelnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování ŠVP.	učitelky správní zaměstnanci vedení školy	dotazník evaluace školy konzultace prov.porady, ped. rady	7	cca 1 - 6. m.	ANO
				17	průběžně	
				-	průběžně	
Ekonomické podmínky a bilance hospodaření	Čerpání mzdových nákladů, efektivnost hospodaření, rozbor hospodaření, optimalizace výdajů.	vedení školy finanční referentka mzdová účetní hlavní účetní	rozbory hospodaření porady vedení, konzultace s účetní fir., platová inventura, přehledy čerpání	-	nepravidelně dle potřeby	ANO

	2. Průběh a výsledky vzdělávání					rada - porada
předmět evaluace	cíl evaluace	odpovědná osoba	nástroje evaluace	Č.	Kdy? (měsíc)	Projednáno Kdy?
Zpracování a realizace integrovaných bloků	Vyhodnotit naplnění stanovených cílů, soulad ŠVP a TVP. Stanovení podnětů ke zvyšování kvality vzdělávání	Učitelky	Písemné hodnocení IB, Výsledky vzdělávání – dosažené klíčové kompetence - hodnocení na pg. radě	3	po ukončení IB	ANO
Evaluace podtémat IB	Zvyšování kvality a efektivity vzdělávání s ohledem na specifika jednotlivých tříd.	Učitelky	evaluace podtémat dle formuláře k evaluaci	2	po ukončení podtématu ve třídě	-
		vedení školy	hospitace	1	průběžně	ANO
Doplňkové programy	Hodnocení účinnosti doplňkových programů	ředitelka	orientační vstupy	-	průběžně	ANO
		rodiče	třídní schůzky	-	pololetně	
Projekty	Integrace projektů do IB a TVP.	učitelky	začlenění projektů do TVP	-	průběžně	ANO
	Realizace naplánovaných aktivit, naplňování cílových kategorií.	vedení školy	kontrolní činnost vedení MŠ	-	průběžně	
Hodnocení dětí	Hodnocení pokroků dítěte, podklad pro vyšetření ŠPZ a případná aplikace PO, sledování školní zralosti a připravenosti dítěte.	učitelky	záznamy o pokrocích dítěte – 3x/rok	5,6	10. – 6. m	ANO
			pololetní hodnocení třídy	4	2. m., 6. m.	
			portfolio dítěte	-	průběžně	
			plán PPP při OŠD	18	dle potřeby	
			IVP	19	dle potřeby	
			konzultace - se zák. zástupci, učitelkami, ŠPZ, psychology	-	dle potřeby	
		vedení školy	kontrolní činnost vedení MŠ	-	průběžně	
Soulad TVP – ŠVP – RVP PV	Aktualizace ŠVP v souladu s platnou legislativou a kurikulárními dokumenty, hodnocení naplnění záměrů školy.	učitelky	evaluace MŠ, výstupy ze společných akcí MŠ – články do novin	7 17 -	průběžně	ANO
			sebereflexe učitelek	10	9. – 6. m.	
		vedení školy	hospitace	1	průběžně	

3. Spolupráce se sociálními partnery a klima MŠ						rada - porada
předmět evaluace	cíl evaluace	odpovědná osoba	nástroje evaluace	Č.	Kdy? (měsíc)	Projednáno Kdy?
Spolupráce se zákonnými zástupci dětí	Naplnění koncepčních záměrů školy, zhodnotit úspěšnost metod a forem spolupráce	učitelky, vedení MŠ	dotazníky pro rodiče, webové stránky školy, konzultace se zák. zástupci, tříd. schůzky, schránka důvěry, kontrolní činnost, evaluace MŠ - dotazník	15 20 21 7,17	průběžně	ANO
Spolupráce se ZŠ, ŠPZ, zřizovatelem, ostatními sociálními partnery	Zvyšování kvality spolupráce se sociálními partnery, budování otevřené Mateřské školy v souladu s koncepcí a ŠVP	učitelky, vedení MŠ	Písemné záznamy o partnerství, konkrétních společných akcí (vystoupení pro veřejnost apod.), články v tisku, prezentace MŠ, projednání rozpočtu MŠ	-	průběžně	ANO
Klima školy	Motivace zaměstnanců	všichni zam.	dotazník motivace zaměstnanců	8	1. – 6. m.	ANO
	Vztahy na pracovišti	Všichni zam.	evaluace MŠ - dotazník	7,17	1. – 6. m.	
			schránka důvěry v MŠ	-	průběžně	
			autoevaluační záznam zam.	9	1. – 6. m.	
	Vztah učitelka a dítě	vedení MŠ	hospitace, orientační vstupy	1	průběžně	
	Prevence agrese, šikany	učitelky	analýza předchozích zjištění	-	průběžně	

4. Analýza sebehodnocení v práci školy						rada - porada
předmět evaluace	cíl evaluace	odpovědná osoba	nástroje evaluace	Č.	Kdy?	Projednáno kdy?
Hodnocení koncepčních záměrů školy	zlepšovat kvalitu vzdělávání	vedení školy	analýza evaluačních výstupů	-	1 X ročně	ANO

Podrobně zpracovaný systém evaluace školy, přehledně zpracován do podoby tabulky, stanovuje:

- předmět evaluace (evaluace školy, DVPP, hodnocení dětí, evaluace témat TVP, evaluace IB, motivace zaměstnanců sebereflexe učitele aj.)
- metody a techniky evaluace (formy, způsob vyhodnocování dle přehledu)
- časový plán (doporučené termíny či frekvence hodnocení dle přehledu)
- odpovědnost učitelů a dalších pracovníků (dle přehledu)

Ke shrnutí a zobecnění závěrů bude škola využívat tzv. SWOT analýzu, ve které si vymezí všechny silné a slabé stránky, příležitosti a možné hrozby. Tento podklad bude sloužit ke stanovení nových priorit a záměrů pro nové období a také jako podklad pro následnou efektivní evaluaci.

8.1 Kontrolní činnost vedení školy

Kontrolní systém je vypracován spolupráci s vedoucími zaměstnanci na odloučených pracovištích, má podobu deníku pro vpisování záznamů kontroly v průběhu jednoho školního roku oblasti:

- provozní
- ekonomické
- výchovně vzdělávací
- BOZP a PO
- hygiena

Kontrolu provádí dle pracovní náplně:

- ředitelka školy – na všech úsecích
- zástupkyně ředitelky – na všech úsecích
- vedoucí učitelka – na odloučeném pracovišti MŠ Slívova

Kontrolní a hospitační činnost je prioritně zaměřena na všech úsecích na profesionální přístup pracovníků k dětem, metodickou zdatnost pedagogických pracovníků a plnění hlavních úkolů školy, využívání aktivizačních vzdělávacích postupů, implementaci získaných poznatků z DVPP ve výchovně vzdělávacím procesu, zavádění ŠVP do výchovně vzdělávacího procesu, týmovou spolupráci.

V případě, že při kontrolní činnosti budou zjištěny nedostatky, na základě nichž budou uložena korigující či nápravná opatření, bude realizována zpětná kontrola. Tou se prověří, zda jsou stanovená opatření účinná a vzniklé problémy jsou odstraněny nebo postupně eliminovány.

9 Přílohy ŠVP

9.1 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let v mateřské škole

V naší mateřské škole umožňujeme ve výjimečných případech (vzhledem k nižšímu počtu starších dětí hlásících se k předškolnímu vzdělávání) vzdělávat děti ve věku od 2 do 3 let. Jsou to zpravidla děti, které již zvládají hygienické návyky, nepomocují se, jsou samostatné, nepotřebují zvláštní osobní péči další dospělé osoby. Při vzdělávání těchto dětí ve srovnání s dětmi 3 až 6 (7) letými zohledňujeme dílčí odlišnosti a vytváříme taková opatření, aby byly nastaveny optimální podmínky pro tuto věkovou skupinu.

Věcné (materiální) podmínky

- třídy, ve kterých probíhá vzdělávání dvouletých dětí, jsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti,
- vhodné vybavení je průběžně rozšiřováno a doplňováno,
- třídy jsou vybaveny tak, aby dětem byly znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty,
- třídy jsou vybaveny školním nábytkem, který zohledňuje tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení a je stabilní,
- ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek,
- herna je upravena tak, aby poskytovala dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovala variabilitu v uspořádání prostoru.

Hygienické podmínky

- mateřská škola umožňuje doplnit vybavení dětskými nočníky,
- vzhledem k prostorovým podmínkám ve vnitřních prostorách školy neumožňuje doplnit vybavení přebalovacími stoly,
- v MŠ se vzdělávají pouze děti, které nenosí pleny.

Životaspráva, stravování

- dle aktuální potřeby je zajištěna organizace dne, která respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek, rituály).

Psychosociální podmínky

- adaptační proces je maximálně přizpůsoben individuálním potřebám dětí tak, aby si mohly postupně zvykat na nové prostředí, kamarády i pracovníky mateřské školy,
- pobyt dítěte v mateřské škole je postupně, po dohodě s rodiči, prodlužován,
- pokud dítě v počátku adaptačního období onemocní, je rodičům doporučeno adaptační proces opakovat,

- učitelka usiluje o to, aby se děti cítily dobře, spokojeně a bezpečně, umožní dětem, aby používaly své osobní pomůcky a hračky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty,
- pravidelná organizace dne respektuje specifika této věkové skupiny.

Personální podmínky

- MŠ přizpůsobuje rozpis přímé pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne,
- v případě možnosti využívá personální posílení mateřské školy o školního asistenta.

Organizace vzdělávání

- z hlediska organizačního zajištění chodu je umožněn dětem zejména individuálně přizpůsobený režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.

Bezpečnostní podmínky

Při výjimečném zvýšení počtu dětí nebo při specifických činnostech nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitelka mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy.

Obsah vzdělávání

- zohledňujeme specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického a psychomotorického vývoje jednotlivých dětí, bereme ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi, velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale psychické,
- sledujeme pokroky konkrétního dítěte a neprovádíme vzájemné srovnávání dětí,
- plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí,
- děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, zařazováno je opakování činností, pravidelné rituály. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

9.2 Preventivní program ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Základním principem PP uplatňovaného v MŠ je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního chování a rozvoji osobnosti. Pedagogové a další odborní pracovníci budou dětem poskytovat informace týkající se zdraví, zdravého životního stylu a rizikového chování, a to v rámci vzdělávacího procesu.

Období předškolního vzdělávání je velmi významné při formování osobnosti dětí. Úkolem PP je oddalovat a snižovat výskyt rizikového chování dětí (např. násilí, šikana, kouření, požívání alkoholu) a zároveň podpořit jejich sociální a osobnostní rozvoj.

Hlavní cíle programu

- v integrovaných blocích švp pv se zaměřit na prevenci rizikového chování dětí
- vytvářet pozitivní klima třídy tak, aby děti docházely do mateřské školy s důvěrou, otevřeností, s pocitem bezpečí a nebály se o problémech hovořit
- zamezení všem možným způsobům šikany, jejich náznakům, projevům (dítě x dítě, dospělí x dítě)
- vytvářet podmínky ke zdravému životnímu stylu života dětí
- společně s dětmi vytvářet pravidla společného soužití a jejich respektováním předcházet projevům nepřátelství a násilí
- vytvářet podmínky pro využití hezky stráveného času v mš s orientací na určité zájmové aktivity
- systematicky vzdělávat pedagogické pracovníky v metodikách preventivní výchovy
- prohlubovat spolupráci s rodiči (nebát se při podezření kontaktovat ředitelku školy)
- nabízení možnosti zajištění odborného poradenství v dané oblasti
- ve vnitřních i venkovních prostorách mš je zakázáno užívat alkohol, omamné a psychotropní látky, kouření a manipulace s otevřeným ohněm

Realizace programu

- motivační příběhy, využívání her, didaktických pomůcek a tvořivosti s využitím publikací k dané problematice
- navození spolupráce s policií české republiky a dalšími subjekty
- tvorba informačních nástěnek, letáků pro rodiče
- nabídka sportovních aktivit a kroužků
- výlety, pobyty v přírodě
- návštěva divadelních představení
- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rizikových forem chování
- pravidelné schůzky s rodiči za účelem

Návrh tematických celků prevence

- **CESTA DO ŠKOLY** (bydliště, doprava, bezpečnost)
- **NEZNÁMÉ OSOBY**
- **V MŠ (pravidla, kamarádství, ohleduplnost)**
- **PREVENCE NEMOCÍ**
- **DOMOV (členové rodiny, povinnosti, bezpečnost)**
- **PREVENCE ÚRAZU**
- **HYGIENA**
- **ZDRAVÁ STRAVA**
- **ZÁKLADY ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU**
- **ZÁCHRANNÉ SLOŽKY**
- **KLADY A ZÁPORY TECHNICKÉHO VÝVOJE**

Návrh cílů:

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si věku přiměřených praktických situací
- rozvoj schopností sebeovládání
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- poznávání pravidel spol. soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociálního prostředí
- porozumění projevům verbální komunikace
- uvědomění si vlastního těla
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj pozitivních citů a vztahů k sobě (sebedůvěra)
- vytváření základů aktivních postojů k životu
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností

Návrh kompetencí:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže rozpoznat svoje vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně, umí odmítnout chování, které mu je nepříjemné
- dokáže rozpoznat svoje silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co dělá rozhodnout svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu a dětmi i dospělými
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- dbá na své zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci
- samostatně vyjadřuje svoje myšlenky

PROTIDROGOVÝ PROGRAM

Prevence drogových závislostí v útlém věku musí vycházet ze širokého kontextu podpory zdraví. Děti musí nejprve pochopit základní pojem zdraví a od tohoto pojmu se pak odvozuje i chápání nemoci, úrazu, poškození zdraví stejně jako jeho podpora a rozvíjení. Proto jsou obsahem programu i témata zcela nespécifická, zdánlivě se nevztahující k problematice alkoholu, tabáku nebo jiných drog. Jsou to témata o hygieně, výživě, pohybu a vztazích s ostatními lidmi.

Hygiena - Pochopíme, jak je důležité dodržovat základy osobní hygieny a tím předcházet nákazám. Posílíme motivaci k dodržování hygienických návyků.

Vztahy k ostatním lidem - uvědomíme si podstatu přátelství, kamarádství a jeho význam v životě.

Co je zdraví - pochopíme pojem zdraví, jako naprostou pohodu duševní, tělesnou a sociální.

Výživa - seznámíme se s různými druhy potravin, které se řadí do skupiny zdravých nebo nezdravých.

Pohyb - pochopíme tělesnou zdatnost, jako faktor, který podporuje zdraví. Uvědomíme si, jak tuto zdatnost získáváme.

Alkohol - zjistíme základní znalosti dětí o alkoholu, jaké mají zkušenosti s požíváním alkoholických nápojů rodiči a dalšími dospělými ve svém okolí.

Kouření - dozvíme se o škodlivosti kouření.

Drogy, léky - pochopíme, že existují různé rostliny, které jsou zdraví škodlivé. Seznámíme se s účinky a následky požití neznámé drogy. Uvědomíme si, jak je důležité brát léky pouze na doporučení lékaře.

Nebezpečí cizích, neznámých lidí - nemluvíme s neznámými lidmi, nikam s nimi nechodíme.

Nebezpečí odhozených injekčních jehel a stříkaček - pozorníme na nebezpečí plynoucí z manipulace s nalezenými injekčními jehlami, možnost nákazy závažnými nemocemi. Získáme co největší jistotu, že při nálezu těchto předmětů se budeme chovat bezpečně.

Doplňující informace - toto je pouze jakýsi výčet a návrh způsobu jak postupovat. Nezapomeňte stručně popsat a konkretizovat činnosti se zohledněním věku dětí.

9.3 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Záměr

Záměrem naší mateřské školy je vytvářet včasnou jazykovou podporu všem dětem s nedostatečnou znalostí češtiny a to jak v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně během pobytu v mateřské škole, tak zacílenou jazykovou přípravou. Jedná se o významné preventivní opatření proti školní neúspěšnosti při začleňování těchto dětí do povinného školního vzdělávání. Mateřská škola se v rámci své činnosti bude maximálně snažit vybavit děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka takovými jazykovými a sociokulturními kompetencemi v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Skupina pro jazykovou přípravu

V případě, že se v mateřské škole bude vzdělávat větší množství cizinců (tj. **4 a více dětí-cizinců** v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání) v povinném předškolním vzdělávání, bude v mateřské škole zřízena **skupina pro jazykovou přípravu** v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Maximální počet dětí ve skupině je stanoven na 8 dětí, pokud však ředitelka MŠ posoudí, že i pro jiné dítě by bylo zařazení do skupiny vhodné, může tak učinit (i nad maximální počet 8 dětí), ale nesmí to být na újmu kvality jazykové přípravy.

Pro děti je vzdělávání ve skupinách bezplatné. Mateřské škole bude navýšen PH_{max}. (Jedna skupina pro jazykovou přípravu = navýšení PH_{max} o 1 hodinu.)

Pokud budou v mateřské škole v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání pouze 1 až 3 děti cizinci v povinném předškolním vzdělávání, nebo dojde-li k poklesu počtu dětí ve skupině pod 4 děti (zrušení činnosti skupiny), bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.

Organizace jazykové přípravy

Vzdělávání v rámci skupiny pro jazykovou přípravu bude v rámci dané hodiny členěno do dvou nebo více bloků v dopoledních hodinách v průběhu týdne.

Účelem skupiny nebude kompenzovat obtíže, které jsou důsledkem zdravotního stavu, kulturního prostřední nebo jiných životních podmínek dítěte. Toto bude naopak účelem podpůrných opatření dle § 16 školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Podpůrná opatření jsou poskytována všem dětem, které to "potřebují". Skupiny pro jazykovou přípravu jsou pouze pro děti – cizince v povinném předškolním vzdělávání.

Dítěti – cizinci mohou být poskytovány podpůrná opatření a zároveň jazyková příprava.

Důležité dokumenty a materiály k dosažení cílů

- účast pedagogů na vzdělávacích programech týkajících se vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka
- podpůrný metodický materiál při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“, který lze využívat ať již v rámci jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání, tak i při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Stanovuje deset tematických okruhů pro jazykovou přípravu v mateřské škole. Určuje úroveň toho, co by dítě mělo zvládnout před vstupem do základní školy v oblastech poslechu a mluvení a sociokulturních kompetencí, aby mu stačila podpora učitele v rámci běžné třídy.
- RVP PV - jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí češtiny v předškolním vzdělávání je zakotvena v kapitole 8.4. Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání
- Metodický materiál MŠMT k poskytování bezplatné jazykové přípravy v předškolním a základním vzdělávání od 1. Září 2021

Principy práce s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- používat obrázky, piktogramy, schémata, komunikační karty (ke sdělení základních potřeb v mateřské škole), mít zpracovaný obrázkový denní režim
- sjednotit pedagogické pokyny v rámci třídy (např. jdeme ven, jdeme si mýt ruce, jdeme na svačinu apod.), tj. dodržovat jednoduchost pokynů a sjednotit systém pochval (např. snažit se chválit vždy stejně)
- nepoužívat zdvořilky, expresivní a nonsensová slova (např. hačat, papat apod.)
- dávat dětem úkoly, které nejsou mluvící
- dávat jednoznačné a jednoduché instrukce, které se opakují - zadání úkolů podpoříme vizuálním názorem, gesty, instrukci vždy doplníme příkladem, aby všichni, včetně žáka s OMJ, věděli, co mají dělat
- zajistit, že když má dítě s OMJ „něco“ říct, zná přesně slova nebo věty, které má říct, tím že:
- např. opakuje to, co slyšelo od dítěte před ním
- 2x až 3x za hodinu dítě cíleně aktivovat (z toho alespoň jednou vyvine samostatnou aktivitu)
- dávat si pozor, ať se vše neodehrává jen ve slovech
- hovořit pomalu a zřetelně; stát čelem k dítěti
- k hovoru využívat témata, která jsou dítěti známá a blízká
- užívat ustálené jednoduché instrukce a slovní spojení, instrukce sdělovat posloupně po jedné
- klást jednoduché otázky, dávat dostatek času na odpověď
- při použití jazykových prostředků současně napomáhat dítěti k porozumění využíváním neverbálních prostředků (gest, mimiky), pokud je to možné, řeč opírat o vizuální oporu (obrázky, předměty)
- srozumitelně a vstřícně seznamovat dítě s uspořádáním dne a nastavenými pravidly, používat k tomu dostupnou oporu včetně spolupráce s ostatními dětmi
- seznamovat dítě se základy české kultury a společnosti, života v obci, a to v běžných situacích, které se dítěte a jeho života bezprostředně dotýkají

Vhodné způsoby práce s dítětem s OMJ

- dítě zařazovat do her v menších skupinách
- pracovat v menších skupinách nebo individuálně
- využívat vizualizaci např. režimu, činností, míst
- poskytovat komplexní péči (podpora logopeda, speciálního pedagoga, asistenta pedagoga, spolupráce s rodinou)
- správný mluvní vzor
- rozvoj slovní zásoby (pasivní i aktivní), práce s obrázky podle tematických celků – vytvářet slovníček, sešit
- podporovat mluvní apetit
- zařazovat rytmizační cvičení – rytmizace podle obrázků, 1–3slabičná slova, drobné hříčky, říkadla, hra na nástroje
- zpívat – jednoduché popěvky, doplňování textu, melodizace jedno- až tříslabičných slov
- pracovat s knihou
- rozvíjet smyslové vnímání – zrakovou a sluchovou percepci
- rozvíjet orientaci v čase a prostoru – na sobě, na druhých
- rozvíjet paměť, pozornost a myšlení
- střídat činnosti (na začátku často zařazovat činnosti, které nejsou závislé na jazyku: hudební, pohybové, výtvarné)

Příprava ostatních dětí na příchod dítěte s OMJ

- připravit graficky znázorněná pravidla třídy
- předat dětem informace o zájmech dítěte ve smyslu zdůraznění podobností (např. zmínit sport, kterému se věnuje jak dítě s OMJ, tak i dítě v MŠ)
- informovat děti o příchodu nového kamaráda, seznámit je s pocity, jaké nové dítě při nástupu do cizího prostředí má (např. krátce k dětem mluvit v cizím jazyce, pustit pohádku v cizím jazyce)
- předat dětem informace o zemi původu dítěte s OMJ (např. ukázat si zemi na mapě, ukázat si vlajku, pustit hymnu) a zdůraznit/hledat podobnosti s naší kulturou (např. obě země mají školky, hřiště, podobné typy domů...)
- přivítat společně s dětmi nového kamaráda (např. společně vymyslet a přiřadit dítěti s OMJ značku, naučit se společně pozdrav v rodném jazyce dítěte)
- mluvit s dětmi o tom, jak můžeme novému dítěti pomoci cítit se lépe, i když nám nerozumí (můžeme se na něj usmát, přibrat ho ke hře, vzít za ruku do dvojice...)

Příprava zaměstnanců a školy na příchod dítěte s OMJ

- probrat v rámci učitelského sboru specifika práce s dětmi s OMJ, připravit se na jejich příchod jako tým a společně se podporovat v rozvoji metod práce s kolektivem, ve kterém jsou zastoupeny děti s OMJ
- umístit dítě do vhodné třídy - zohlednit, má-li dítě v některé třídě sourozence či kamaráda, zvážit, zda umístíme děti pocházející ze stejné země do jedné třídy, či je naopak rozdělíme
- zajistit pravidelné evaluace a hospitace zaměstnanců v tématu dětí s OMJ
- vytvořit dětem s OMJ PLPP

- zajistit pro dítě ve třídě klidné místo, kde si bude moct odpočinout (pobyt v mateřské škole, kde dítě ničemu nerozumí je fyzicky i psychicky velmi náročné a proto je dobré, aby si mohlo dítě odpočinout a prohlížet si například knížku)
- přizpůsobit řízené činnosti pro skupinu dětí, kde jsou děti s OMJ
- budovat otevřené respektující prostředí, ve kterém se budou cítit vítané i rodiny s OMJ
- zjistit od rodičů dítěte s OMJ - správnou výslovnost jména dítěte, alergie, zájmy dítěte, zázemí dítěte, jazykovou historii dítěte

Adaptace dítěte s OMJ v MŠ

Cílem adaptace dítěte s OMJ na prostředí mateřské školy je nejen vyrovnat se s odloučením od rodičů a naučit se fungovat v kolektivu vrstevníků, setkávat se s novou autoritou v podobě učitele v neznámém prostředí, ale hlavně vyrovnávat s kulturními odlišnostmi a především s jazykovou bariérou.

Adaptační doporučení školy:

- umožnit přítomnost rodičů s dítětem první dny po nástupu do MŠ
- prodlužovat délku pobytu dítěte v MŠ postupně
- jasně stanovit organizaci docházky
- přizpůsobovat se individuálním potřebám jednotlivých dětí a jejich rodičů

Individuální přístup

Každé dítě zvládá situaci jinak a každé potřebuje něco jiného. Učitel musí k dítěti přistupovat s empatií, využívat intuici a vyzkoušet, co na které dítě platí (některému dítěti pomůže, když ho necháme v klidu, jiné potřebuje zapojit do činnosti)

Komunikační kartičky

V adaptační fázi je nezbytné, aby dítě mohlo vyjádřit své základní potřeby. Využít lze komunikační kartičky určené pro děti s autismem.

Předmět z domova

Dítě si do MŠ přinese hračku, knížku, nebo jakýkoliv oblíbený předmět z domova.

Komunikace prostřednictvím maňáska

Při ostychu dítěte v prvních dnech lze využít maňáska nebo hračku jako prostředníka pro navázání kontaktu mezi učitelkou a dítětem.

Rituály

Pravidelné rituály navozují pocit jistoty a bezpečí. (např. zamávat rodičům z okna při odchodu, pověsit na nástěnku svůj obrázek po příchodu do třídy, přivítání s paní učitelkou)

Pravidelný denní režim

Opakující činnosti, které probíhají každý den – ranní kruh, pohybové aktivity, čtení pohádky před spaním aj. Důležité jsou jasně signalizované úseky v organizaci dne a dostatek klidných chvil, neboť pro dítě s OMJ je pobyt v MŠ mnohem náročnější.

Graficky zpracovaný denní režim

Program dne můžeme graficky zpracovat na velký list papíru nebo nástěnku či tabuli pomocí piktogramů pro hru, cvičení, svačiny, pobyt venku, spaní, odchod domů. Každé ráno ho s dětmi ve

třídě probereme, což přispěje k pocitu bezpečí těch, kteří nerozumí. Když je dítěti smutno v průběhu dne, ukážeme mu na obrázku, ve které fázi denního režimu se nacházíme, aby vědělo, co bude aktuálně následovat a kdy půjde domů. K osvětlení denního režimu, můžete využít i báseň o denním režimu.

Pravidla MŠ

Pomocí obrázků zpracovat, co se v MŠ smí a co ne. Pravidla domlouváme společně s dětmi.

Stejná paní učitelka

K pocitu bezpečí dítěte může přispět, pokud se mu zpočátku ve třídě nebudou příliš střídat paní učitelky. Je-li to tedy možné, je ideální hledat cesty v organizaci a personálním řešení (např. v prvních 14 dnech adaptace bude mít ranní službu vždy stejná učitelka, takže dítě nebude překvapené ze střídání osob při příchodu do MŠ). Stejně tak i při odpoledním odpočinku.

Stejně místo u stolu

Ve fázi adaptace jsou pro dítě důležité i zdánlivé drobnosti. Pocit bezpečí můžeme v dítěti podpořit i přidělením stabilního místa u stolu.

Dobrovolnost

Dítě do ničeho nenutit, pokud se nechce zapojit do činností, nechat ho, ať se jen dívá.

Pochvala, odměna

Dítě s OMJ zpravidla mnohem častěji potřebuje slyšet pochvalu, potvrzení, že danou věc dělá správně (mnohdy jen napodobuje ostatní, ale nerozumí instrukcím). Dítě s OMJ chválíme pro ně srozumitelným způsobem.

Vhodné činnosti

Zařadíme do programu aktivity, které nejsou závislé na jazyku. Tanec, pohybové činnosti, poslech hudby, malování aj. Předem zhodnotíme, jaká slova a vyjádření použijeme pro zadání činnosti, zda bude třeba je doplnit názornou ukázkou, aby děti s OMJ mohly porozumět.

Zapojení rodičů

Rodiče můžeme zapojit do programu MŠ a uspořádat oslavu při zahájení školního roku, nebo jinou společnou akci.

Rodič na telefonu

Domluvit možnost spojit se telefonicky s rodiči, kteří dítě mohou uklidnit, povzbudit ho a vysvětlit, čemu nerozumí.

Úkol, služba

Můžeme dítě požádat o předání vzkazu jiné paní učitelce (zajistíme, aby bylo při úkolu úspěšné), o srovnání hraček v polici nebo cokoli jiného. Dítě si připadá důležité a někdy mu to pomůže rozehnat stesk a trochu se zapojit do činností v MŠ.

Využit mateřský jazyk dítěte

S dětmi zpíváme písničky v různých jazycích, pojmenováváme předměty různými jazyky nebo počítáme, což pro ně bývá zábavné. Dítě s OMJ má možnost stát se důležitým členem kolektivu, může mu to pomoci "rozmluvit se".

Začínáte pomalu

Nechte dítě zvyknout si na situaci ve třídě, než na něj začnete mluvit v češtině, ptát se ho a dávat mu pokyny. Dítě s OMJ potřebuje více času než české dítě.

Rozvíjejte komunikaci

Kombinujte slova s různými typy gest, nebo mimikou. Snažte se děti zapojit do všech aktivit, ale nenuťte je. Používejte názornost.

Poskytněte bezpečná místa

Dovolte dítěti znovu načerpat síly a aktivovat pozornost pomocí činností, ve kterých může chvíli fungovat bez znalostí češtiny a bez obavy z komunikace (např. si může samostatně malovat na papír nebo vybarvovat omalovánky). Vyhradte mu "bezpečné místo", kde bude mít něco známého (např. čtecí koutek s obrázkovou knížkou z domova) a kde bude mít chvíli klidu od jinojazyčného prostředí.

Nechte pomáhat české děti

Ukažte ostatním dětem, jak komunikovat s dětmi s OMJ a povzbudte obě strany ke vzájemné interakci. Děti s OMJ tak získají další vzory češtiny. Vhodnou formou je např. vybrat pro každý den z řad dětí dobrovolného "patrona", který bude dítě s OMJ činnostmi ve školce provázet.

Začínáte s tím, co dítě umí

Během adaptace dítěte můžete používat pár nejnужnějších slov v rodném jazyce dítěte (pojd', jíst, koupelna atd.), abyste se alespoň trochu dorozuměli. Při nástupu dítěte do školky je vhodné naučit děti alespoň základní fráze v češtině, můžete podpořit seznamem frází, které předáte jeho rodině, aby je s dítětem doma trénovali. Pro usnadnění komunikace můžete používat například komunikační kartičky.

Komentujte a rozšiřujte

Začínáte s tím, co už dítě umí, a rozšiřujte to. Jestliže dítě řekne „Panenka“, učitel slovo užije v jednoduché větě: „To je nová/hezká/tvoje panenka.“ Komentujte činnost ve třídě a říkejte dítěti, co děláte, podobně jako když učíte jakékoliv malé dítě mateřský jazyk.

Zvyšujte očekávání

Pokud to vypadá, že by dítě už mohlo umět trochu mluvit, požadujte verbální odpověď místo gest, povzbuzujte ho, chvalte a motivujte k vyjadřování v češtině. Pokuste se rozptýlit jeho strach z chyb.

Opakujte

Říkejte věci opakovaně, aby dítě mělo čas je vstřebat a porozumět jim.

Mluvte o tom, co je teď a tady

Referujte o současné situaci, aby dítě mohlo porozumět kontextu komunikace. Povídání o počasí je zpočátku příliš abstraktní. Používejte obrazové encyklopedie. Popisujte slovně, co právě děláte.

Upravte sdělení

Přeformulujte sdělení, pokud dítě neporozumělo. Snažte se používat výrazy, které už dítě zná.

Nabízejte ustálený program

Pomůže to dětem rychle se zorientovat, kam jít a co tam dělat, takže se brzy mohou stát součástí třídního kolektivu. Můžete vycházet například z principů strukturovaného učení.

Zajištění inkluze

Oslovujte dítě jeho vlastním jménem, abyste ho zapojili do skupinových aktivit. Mějte pro něj vždy připravenou upravenou aktivitu, při přípravě výukového programu přemýšlejte i nad tím, co bude dělat toto konkrétní dítě.

Pošlete rodiče s dítětem do PPP

Na základě doporučení může MŠ získat finance na realizaci podpůrných opatření pro dítě, jejichž součástí může být i nárok na výuku češtiny.

Jazyková diagnostika dětí

MŠ průběžně zjišťuje a vyhodnocuje jazykovou úroveň dětí, využívá k tomu vhodné materiály jazykové diagnostiky.

Multikulturní výchova v MŠ

Úkoly pedagoga“

- budovat vstřícnou atmosféru i v chování jednoho dítěte k druhému, aby odlišnost byla vnímána jako přirozená obohacující součást života
- pozitivně reflektovat rozmanitost skupiny a mluvit s dětmi o různých jazycích, kulturách, tradicích a zdůrazňovat hodnotnost každého člena skupiny
- využívat nejrozličnější typy aktivit od povídání nad knížkou či obrázky přes zážitkové metody ke komplexnějším projektům zahrnujícím výtvarné, hudební a pohybové činnosti
- zapojovat svátky, zvyky a oslavy různých kultur

Komunikace s rodiči v MŠ

Součástí práce pedagoga je i komunikace s rodinou dítěte. Správně nastavená komunikace s rodiči dítěte s OMJ se významným způsobem podílí na úspěšném začlenění dítěte s OMJ do mateřské školy. Rodič se potřebuje dozvědět základní informace o chodu MŠ, o organizačních záležitostech a pravidlech nastavených v MŠ a všem těmito informacím musí porozumět. Stejně tak potřebuje být informován o pokrocích, ale i potížích svého dítěte a o navrhovaném řešení. Pedagog by měl mít na paměti, že často panující jazyková bariéra je nepříjemná především pro rodiče. Ti často nemohou v plné míře sdělit to, co by potřebovali, a naopak často nerozumí zcela, někdy dokonce vůbec tomu, co potřebují pedagogové MŠ sdělit jim. Pedagog by tedy měl vůči rodičům dětí s OMJ uplatňovat partnerský přístup, pochopení a respekt.

9.4 Bilingvní vzdělávání v mateřské škole metodou CLIL

Aplikace metody CLIL ve vzdělávání umožní dětem přirozené seznamování s cizím jazykem. Důraz bude kladen na přirozenost při zařazování anglického jazyka v běžných činnostech a situacích, kde děti nebudou stresovány faktem, že je dán přesný čas jen pro anglický jazyk. V mateřské škole bude mít podobu propojení anglického jazyka a nejazykových činností. Pedagogové budou volit časové celky tak, aby plynule a přirozeně přecházely mezi jazyky. Bude preferováno učení praktickými úkony, které jsou dětem blízké.

1. RVP PV a integrované vzdělávání v anglickém jazyce

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání pedagogům umožní zařadit do vzdělávacího obsahu školních vzdělávacích programů utváření kompetencí vedoucích k získání základů cizího jazyka již u dětí v předškolním období. Bude však nutné velmi dobře volit metody vzdělávání, které musí být co nejvíce motivační s respektováním čtyř základních fází učení jazykového vzdělávání:

- 1) slyším, vidím, chci to říct,
- 2) opakuji, automatizuji,
- 3) neverbálně reaguji,
- 4) mluvím.

V tomto období se nebude jednat o klasickou výuku jazyka, ale především o přípravu dítěte k budoucímu jazykovému vzdělávání v základní škole, prostřednictvím které mají děti:

- příležitost nahlédnout do jiných kultur,
- možnost uvědomit si existenci různých jazyků,
- vnímat znalost více jazyků se samozřejmostí,
- možnost být přirozeně motivovány k jejich učení.

2. Podmínky integrovaného vzdělávání v anglickém jazyce

Děti předškolního věku jsou velmi citlivé na podněty z okolí. Seznamování s okolním světem, rozšiřování jejich obzoru poznání společně s utvářením základů cizího jazyka, ať už anglického nebo německého (případně jiného dle zájmů rodičů) je pro děti přirozené a nenásilné, pokud jsou zvolené vhodné formy utváření základů jazykových kompetencí. Jazykové vzdělávání proto bude respektovat specifika pedagogické práce s předškolními dětmi, respektovat jejich vývojové možnosti. Děti, budou pomoci správných vzdělávacích postupů s cizím jazykem seznamovány průběžně, v průběhu běžných her a aktivit tak, aby byly na konci předškolního období schopné komunikovat mezi sebou navzájem i s učitelkou v cizím jazyce.

3. Metodické a organizační zajištění

Metodika navrhovaného jazykového vzdělávání bude vycházet ze základních zásad raného cizojazyčného vzdělávání dětí. Jejím klíčovou součástí bude nabídka vhodných aktivit, témat, slovíček a slovních spojení, běžných otázek či pokynů, které budou reflektovat přirozené prostředí, ve kterém dítě vyrůstá a v němž je vzděláváno. Stejně tak budou využívána říkadla, písničky, hry apod. Souběžně s těmito aktivitami bude vzdělávání probíhat s využitím audiovizuální techniky i dramatické výchovy (pohádky, scénky apod.)

Vzdělávání v cizím jazyce bude realizováno prolínáním dvou metod:

- a) integrovaným vzděláváním s využitím metody CLIL, zajišťovanou učitelkou s aktivní znalostí anglického jazyka,
- b) spoluprací učitelky s lektorským zapojením rodilého mluvčího, který bude vzdělávání doplňovat formou krátkých intenzivních jazykových chviliek nejméně jednou týdně.

Obsahy integrovaného jazykového vzdělávání budou sestaveny v souladu s tematickými bloky Školního vzdělávacího programu a doplněny cizojazyčnými vstupy tak, aby učitelka s cizím jazykem běžně pracovala v průběhu celého dne, propojovala ji s různými vzdělávacími

i režimovými činnostmi, aktivní zábavou a hrou. Na tento plán vzdělávání budou navazovat jazykové chvilky, zajišťované rodilým mluvčím nejméně hodinu týdně.

4. Nezbytné kroky k zahájení integrovaného vzdělávání

Ředitelka školy:

- a) získání ucelených metodických a didaktických materiálů s ohledem na tematické obsahy vzdělávání,
- b) zajištění přijetí pedagogických pracovníků školy s odpovídajícími kompetencemi v oblasti jazykového vzdělávání,
- c) rozšiřování kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti metodik jazykového vzdělávání prostřednictvím jejich dalšího vzdělávání,
- d) seznámení rodičů dětí mateřské školy s možnostmi výuky cizího jazyka se všemi specifiky vycházejícími z chodu mateřské školy a formou metody CLIL,
- e) navázání spolupráce s rodilým mluvčím, projednání formy jeho postupného zapojení do organizace jazykového vzdělávání,
- f) výběr vhodných nástrojů evaluace k hodnocení obsahových a jazykových cílů.

Pedagogičtí pracovníci:

- a) zpracování třídních vzdělávacích programů v souladu se zpracovaným Školním vzdělávacím programem,
- b) sestavení tematických plánů obsahu vzdělávání v cizích jazycích tak, aby se prolínaly krátké herní aktivity, využívající cizojazyčnou slovní zásobu související s probíraným tématem (tzv. „jazykové sprchy“),
- c) uplatňování motivace dětí k učení nabízením dostatečného množství podnětů pro získání základů osvojení anglického jazyka,
- d) postupné vytvoření portfolia vhodných metodických materiálů k jazykovému vzdělávání metodou CLIL.

5. Komunikační kompetence v RVP PV a anglický jazyk

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání definuje klíčové kompetence v předškolním vzdělávání jako: „*Soubory elementárních poznatků, Uvádění angličtiny do předškolního vzdělávání* ISBN 978-80-7435-841-8 33 *dovedností, schopností, postojů a hodnot dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání; patří k nim kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a interpersonální, kompetence činnostní a občanské; orientace učitele k utváření klíčových kompetencí podstatným způsobem usměrňuje jeho práci (volbu forem a metod)*“

(*Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, 2018, s. 47*)

Kompetence k učení

- Nácvik slovní zásoby v přirozeném prostředí
- Dovednosti z oblasti hrubé a jemné motoriky, koordinace oko – ruka
- Úvod do studia cizího jazyka a motivace k jeho učení
- Opakování učiva
- Využívání vizuálních či přirozených pomůcek k nácviku a procvičování jazyka

Kompetence komunikativní

- Dramatizace her či hraní příběhů
- Rozvoj výslovnosti a intonace pomocí písniček, říkadel a básniček i dramatizací
- Představování cizího jazyka stejným způsobem jako mateřského jazyka
- Využívání vrozené schopnosti nápodoby mluveného slova

Kompetence k řešení problémů

- Činnosti s pracovními listy
- Vyjádření smyslu slov i pohybem
- Rozlišování rozdílů, např. u obrázků
- Třídění pojmů do skupin
- Náročnější činnosti vedoucí k seberealizaci dítěte a jeho pocitu z úspěchu

Kompetence sociální a personální

- Využívání rutinních postupů k posílení sebejistoty a důvěry
- Komunikační interakce ve třídě a skupinách
- Vyjadřování vlastních pocitů či pocitů postav z příběhu
- Využívání maňásků či jiných postav z příběhu
- Odměňování a hodnocení výkonu dětí
- Připomínání narozenin dětí, rodinných slavností

Kompetence činnostní a občanské

- Práce s různými materiály
- Využívání signálů, gest či symbolů ke změně činnosti
- Zahájení a zakončení výuky stejným způsobem
- Seznámení s tradičními svátky a oslavami v anglicky mluvících zemích
- Využívání rutinních činností k vedení značné části hodiny pouze v angličtině

Očekávané výstupy

- Schopnost porozumět jednoduchým pokynům pedagoga v cizím jazyce
- Osvojení zvukové stránky jazyka
- Schopnost jednoduchého tvoření vět
- Teoretické, ale především praktické osvojení základní slovní zásoby
- Rozvoj logického myšlení
- Rozvoj individuálních schopností každého dítěte
- Schopnost naslouchat učiteli, samostatně řešit konkrétní úkoly a problémy
- Schopnost rozvíjet vzájemnou interakci v kolektivu

Doporučené výukové techniky pro rozvoj slovní zásoby v angličtině

- multisenzorické techniky zahrnující poslech, vidění a pohyb
- opakování
- TPR aktivity
- zábavné cvičení výslovnosti
- dětské říkanky a písně
- jazykové cvičení a nesmyslné rýmy

- slovní hry
- poslech a vyprávění příběhů
- čtení obrázkových knih
- „show and tell“ aktivity
- „listen and do“ aktivity (kreslení obrázků atd.)

6. Doporučený zadělovací obsah

Doporučený vzdělávací obsah obsahuje deset tematických okruhů, určuje úroveň toho, co by dítě mělo zvládnout v oblastech poslechu a mluvení a sociokulturních kompetencí. Podrobně rozepsaný obsah je součástí Příručky pedagoga.

10 Závěr

Za záruku kvalitního předškolního vzdělávání, jak v souvislosti se současným pojetím kurikulárních dokumentů, tak v souvislosti s osobností předškolního dítěte a to především s ohledem na jeho psychickou vyrovnanost a psychické zdraví v budoucnosti, považujeme úspěšné vzdělávací postupy. Vhodně uplatňované strategie se tak stávají významnou devizou pro celou společnost. My učitelé, jako významní činitelé společnosti přebíráme odpovědnost za výchovu a vzdělávání dětí, podílíme se na formování jejich životní dráhy, uvádíme je do společenského a společně sdíleného života. Abychom obstáli vysokým požadavkům své profese, musíme disponovat určitou profesní kvalifikací a zodpovědností, založenou na odborných znalostech a dovednostech, které v sobě zahrnují expertní diagnostikování situací a subjektů vzdělávání, procesy intervence a rozhodování se znalostí kauzality, interpersonální strategie nebo sebereflexi. V teoretické reflexi proměn výchovné a vzdělávací reality jsou na profesi učitele kladeny stále nové požadavky vycházející jak z nových dimenzí funkcí školy, tak z měnící se dětské populace. Aby děti při vzdělávání v mateřské škole zažívaly úspěch a zažívaly osobního maxima, je nezbytné, abychom dokázali adekvátně reagovat na individuální charakteristiky a potřeby dětí a zvyšovali jejich vzdělávací šance volbou vhodných metod

vzdělávací programy pro děti „na míru“. Náš profesionální přístup vycházející z profesních kompetencí

a požadavků RVP PV se tak stává důležitým faktorem ovlivňující efektivitu a úspěšnost vzdělávacího procesu směřujícímu k individualizovanému vzdělávání s plným respektem k osobnosti dítěte.

Z velké části je na nás učitelích umožnit dětem vstoupit a začlenit se do lidské společnosti, do společenství, kde se bude odvíjet jejich životní příběh a kde se stanou součástí příběhu jiných lidí. Je z velké části na nás učitelích, zda jim poskytneme dobrý základ do lidského světa a zda se nám podaří je pro tento lidský svět dostatečně vybavit. Je na nás učitelích, zda svou práci budeme dělat dobře nebo ještě lépe, zda si uvědomíme zranitelnost těchto malých človíčků a převezmeme na začátku jejich cesty určitý díl odpovědnosti, který je může ovlivnit na celý život.

„Děti jsou fascinující tvorové životně závislí na našem bezvýhradném přijetí, upřímné autenticitě a směřování.“